



Euroopan
komissio



VALINNOILLASI ON
VALTAVA MERKITYS!

Kulutusopas



THE
AWAKENERS

Ympäristö



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Sisältö

Kampanja	3
Luonnonvarojen tehokas käyttö	4
Mikä se on?	4
Miksi tarvitsemme sitä?	4
Jätteiden muuntaminen resursseiksi	4
Vesi: elintärkeä luonnonvara	6
EU:n talous vihreämmäksi	7
Mitä vihreä talous tarkoittaa?	7
Euroopan muuntaminen vihreäksi taloudeksi	7
Toimet, jotka suojelevat luonnonvaroja	8
Vihreä talous ja työpaikat	11
Vinkit	12
Ilma	13
Vesi	16
Maaperä	24
Mineraalit	26
Puu	28
Luonnon monimuotoisuus	30
Haaskaus	35
Uusiokäyttö	44
Kierrättäminen	46
Liikenne ja matkailu	49
Energiatehokkuus	51
Ylikuluttaminen	55
Vihreä talous	58



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Kampanja

Valinnoillasi on valtaisa merkitys!

Haluatko elää elämäsi täysillä ja luontoa kunnioittaen? Siinä tapauksessa Generation Awake sopii sinulle. Tarkoituksenamme on avata kaikkien silmät sille, miten paljon kulutustottumuksemme vaikuttavat maapallon luonnonvaroihin. Osana Generation Awakea olet tietoinen valintojesi vaikutuksesta – paitsi omaan elämäsi, myös maapalloomme.

Miten? Elämä on valintoja. Siksi fiksuilla jokapäiväisillä valinnoilla voit vaikuttaa sekä ympäristön hyvinvointiin, että omaan elämänlaatuusi. Unohtamatta perhettä ja ystäviäsi. Ensinnäkin voit säästää rahaa ja parantaa elämäntyyliäsi – ja auttaa samalla myös taloustilannetta. Lisäksi fiksuilla kulutusratkaisuilla teet kotikaupungistasi, kotimaastasi, Euroopasta – ja koko maapallosta – paremman paikan sekä nykyisille että tuleville sukupolville.

Yhdessä voimme luoda yhteiskunnan, jossa saamme entistä enemmän aikaan entistä vähemmällä, jossa kertokäyttökulttuuri on vain historiaan unohtunut oikku, jossa jätteitä syntyy mahdollisimman vähän, jossa kaikella on nykyistä enemmän arvoa ja jossa kaikkea voidaan uudelleenkäyttää tai -hyödyntää kuin uutta.

Generation Awake on Euroopan komission luoma kampanja, joka pyrkii tuomaan esiin sitä, miten jokainen meistä voi omassa päivittäisessä elämässään säästää vettä, energiaa ja muita luonnonresursseja sekä vähentää jätteiden määrää. Jos pidät sivustostamme, jaa sanomaamme ystäville ja perheenjäsenillesi. Muista myös liittyä mukaan Facebookissa! Kiitos – on hienoa saada sinut mukaan.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Luonnonvarojen tehokas käyttö

Mikä se on?

Tarvitsemme monia luonnonvaroja, kuten metalleja, mineraaleja, metsiä, maata, ruokaa, ilmaa ja vettä, taaksemme hyvinvointimme. Mutta käytämme luonnonvaroja nopeammin kuin ne uusiutuvat. Kun tuhoamme ekosysteemejämme tasapainossa pitäviä eläimiä ja kasveja, keräämme ongelmia tulevaisuuteen.

Jotta voimme taata hyvän elämänlaadun, terveen ympäristön ja elinvoimaisen talouden sekä itsellemme että lapsillemme, meidän täytyy muuttaa tapoja, joilla käytämme luonnonvaroja – sekä yksilöinä että koko yhteiskuntien tasolla. Luonnonvarojen tehokas käyttö tarkoittaa sitä, että saamme aikaan entistä enemmän entistä vähemmällä, käytämme luonnonvaroja tehokkaasti ja minimoimme haitat ympäristölle.

Miksi tarvitsemme sitä?

Jos jatkamme nykyisellä linjalla, käytämme vuonna 2050 viisi kertaa enemmän luonnonvaroja kuin nyt. Ja tämä ei luultavasti ole mahdollista. Yli 60:tä prosenttia ekosysteemeistämme riistetään jo liikaa, maailman kalakannat ovat vakavasti uhattuina, ja olemme vaarantamassa puhtaan ilman ja veden hakkaamalla liikaa puita.

Kun maailman väestö jatkaa kasvuaan kohti 9 miljardin rajapyykkiä, yhteiskuntiemme täytyy ryhtyä käyttämään luonnonvaroja entistä tehokkaammin. Lisäksi meidän täytyy pyrkiä parantamaan ympäristön tilaa sen vahingoittamisen sijasta.

Näistä syistä EU korostaa luonnonvarojen entistä tehokkaampaa hyödyntämistä kestäväällä tavalla. Raaka-aineita, kuten vettä, mineraaleita ja puutavaraa, täytyy hallita aiempaa tehokkaammin läpi koko niiden elinkaaren: niiden hyödyntämisen ensimmäisestä vaiheesta aina viimeiseen vaiheeseen saakka.

Kulutuksemme suurimmat vaikutukset ympäristöön aiheutuvat ruoasta, rakennuksista ja liikenteestä, joten nämä osa-alueet vaativat tietysti suurimmat muutokset. Me kuluttajina voimme omalta osaltamme auttaa ottamalla huomioon ostamiemme tuotteiden elinkaaren ja ympäristövaikutuksen sekä oman veden- ja energiankulutuksemme ja keskustelemalla ostopäätöksistä ystävien ja perheenjäsenten kanssa.

Jätteiden muuntaminen resursseiksi

Perinteisesti jätteitä on pidetty vain saasteiden aiheuttajina. Hyvin käsiteltynä jätteet voivat kuitenkin muodostaa arvokkaan raaka-ainelähteen, erityisesti nykyaikana, kun monet raaka-aineet ovat entistä harvinaisempia.

Paras vaihtoehto on lopettaa jätteen luominen. Mutta silloin, kun se ei ole mahdollista, hyviä vaihtoehtoja ovat kierrätys ja uudelleenkäyttö.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Jätteiden vähentäminen

Mieti, millaisia ympäristövaikutuksia ostamillasi tuotteilla ja niiden pakkausmateriaaleilla on. Käytä aina kierrätysostoskasseja, vähennä ruokajätettä ja valitse uudelleentäytettäviä tuotepaketteja kertakäyttöisten sijaan. Miksi et laittaisi postilaatikkoosi tai -luokkuusi Ei mainospostia -ilmoitusta ja lopettaisi painettujen postimyyntiluetteloiden, lomaesitteiden ja muiden vastaavien tilaamisen? Miksi et ottaisi käyttöön verkkolaskuja ja -tilioitteita tai omaa kompostia biojätteille? Kun annat lahjoja rakkaimillesi, anna jokin palvelu fyysisen esineen sijasta, esimerkiksi konserttilippu tai maalauskurssi. Ja jos tarvitset jotain tuotetta – kuten kirjaa tai työkalua – vain kerran, harkitse sen lainaamista ostamisen sijasta. Jos sinulla on pieni vauva, harkitse kestovaippoja. Kahteen ja puoleen ikävuoteen mennessä vauva kuluttaa keskimäärin noin 6 500 kertakäyttövaippaa – mikä vastaa 1,5 tonnia jätettä.

Uusiokäyttö

Uudelleenkäytöllä on monia etuja. Se pienentää luonnonvarojen kysyntää, säästää energiaa, vähentää jätettä ja säästää omia rahojasi.

Et ehkä enää itse tarvitse joitain vanhoja vaatteita, kirjoja, laukkuja, huonekaluja tai matkapuhelimia, mutta joku muu saattaa hyvinkin tarvita niitä. Oletko harkinnut tarpeettomien tavaroiden myymistä tai lahjoittamista tai niiden vaihtamista kavereiden kanssa? Voit myös itse auttaa ostamalla käytettyjä vaatteita ja muita tuotteita.

Suosi kertakäyttöisten tuotteiden asemesta tuotteita, joita voit käyttää useita kertoja: osta esimerkiksi ladattavia paristoja tavallisten sijasta. Ja mikäli tuotteella on alkuperäisen lisäksi jokin toinenkin käyttötarkoitus, hyödynnä tällaisia tuotteita. Muoviset ruoka-astiat sopivat esimerkiksi erinomaisesti pakastamiseen, hillopurkit mausteille ja vanhat kortit askarteluun.

Ota selvää, voiko kuluneen tai rikkiäisen tuotteen korjata, ennen kuin heität sen pois. Kun ostat uusia tuotteita, ota huomioon myös niiden korjausmahdollisuudet.

Oman alueesi erilaiset kierrätysrivustot ja vaihtosivustot sekä muut vastaavat palvelut tarjoavat erinomaisen tavan löytää halukkaita vastaanottajia tavaroille, joista haluat itse päästä eroon – olipa kyse sitten vauvojen vaatteista, vanhoista telkkareista tai rakennusjätteestä. Monet suunnittelijat ja yrittäjät harrastavat nykyään niin sanottua tuunaamista: he muuntavat vanhoja tarpeettomia tavaroita, vaatteita ja esineitä ainutlaatuisiksi uutuuksiksi, joista maksetaan usein hyvä hinta. Rikkiäiset korut, tarpeettomat kankaat ja huonekalut – etenkin kaikki vintage-tavara – ovat erinomaisia tarvikkeita tällaisille luoville mielille. Miksi et itsekin tutustuisi asiaan liittyviin verkkosivustoihin ja kokeilisi itse?



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Kierrättäminen

Kierrätys on seuraavaksi paras vaihto uudelleenkäytön jälkeen. Sen avulla voimme muuntaa käytetyt tuotteet uusiksi ja samalla säästää rajallisia luonnonvaroja sekä suojella luonnollisia elinympäristöjä. Kierrättäminen ei aiheuta kaivostoiminnan, hakkuiden ja muiden raaka-ainetuotantotapojen kaltaisia merkittäviä vesi- tai ilmansaasteita. Lisäksi kierrätystuotteiden valmistus kuluttaa vähemmän energiaa kuin täysin uusien tuotteiden valmistus uusista raaka-aineista. Kierrätys myös vähentää poltettavan ja kaatopaikoille varastoitavan jätteen määrää. Tämä on erityisen hyödyllistä siksi, että kaatopaikat tuottavat metaania, joka on haitallinen kasvihuonekaasu ja joka vaikuttaa ilmastomuutokseen jopa 20-kertaisesti hiilidioksidiin verrattuna.

Kunnallijätteen kierrätysprosentit ovat nousseet EU:ssa merkittävästi (vuonna 2001 kunnallijätteestä kierrätettiin 23 prosenttia ja vuonna 2010 jo 35 prosenttia), mutta parannettavaa on edelleen paljon. Tällä hetkellä vain neljä 28:sta jäsenmaasta täyttää lainsäädäntöön kirjatun tavoitteen kierrättää 50 prosenttia kotitalousjätteestä ja vastaavasta jätteestä vuoteen 2020 mennessä. Suurin osa kotitalousjätteestä on kierrätettävää: biojäte, mukaan lukien ra'at ja valmistetut ruoat, paperit ja kortit, tekstiilit, metallit, lasi ja tietyt muovit. Monet kunnalliset jätelaitokset tarjoavat tällaisen kierrätysjätteen käsittelypalveluita kokonaan tai osittain. Jos oma jäteyhtiösi ei tarjoa kierrätysroskalaatikoita, alueellasi on varmaan kierrätyskeskus, jonne voit viedä kierrätysmateriaalia suoraan.

Vesi: elintärkeä luonnonvara

Vettä on runsaasti joissain osissa Eurooppaa ja niukasti toisissa. Asutpa sitten missä tahansa, vedenkäyttöä on joka tapauksessa syytä seurata ja tuhlausta syytä välttää. Vesi on rajallinen luonnonvara. Se täytyy käsitellä juomakelpoiseksi. Myös jätevedet täytyy käsitellä ennen luontoon palauttamista. Molemmat näistä prosesseista kuluttavat energiaa ja muita resursseja. Vettä on tulevaisuudessa entistä niukemmin, koska yllättäviä sääilmiöitä esiintyy entistä enemmän ja koska makean veden kysyntä kasvaa. Siksi on tärkeää, että jokainen meistä käyttää vettä aiempaa tehokkaammin – sekä suorasti että epäsuorasti.

Suoran veden tuhlauksen tunnistamisen ja oman toiminnan muuttaminen on helppoa. Voit käydä suihkussa kylvyn sijasta, ottaa käyttöön vettä säästävän suihkun, pöntön ja muut kodin koneet ja varusteet, korjata vuotavat hanat ja pöntöt nopeasti, sammuttaa hanat hampaiden pesemisen ajaksi sekä kerätä sadevettä puutarhan kasteluun. Tietysti vedenkulutukseen liittyy monia muitakin itsestänselvyyksiä: älä käytä pönttöä roskiksena äläkä kaada maalia tai muita ympäristölle vaarallisia aineita viemäriin.

Epäsuora vedenkulutus on pääosin näkymätöntä. Tämä merkitsee sitä, että käytät luultavasti paljon enemmän vettä kuin luulitkaan. Syynä tähän on tietenkin se, että vettä käytetään miltei kaiken valmistamiseen. Kun ostat esimerkiksi pussillisen perunoita lähikaupasta, ostoksesi suora vedenkulutus saattaa kattaa esimerkiksi perunoiden pesemiseen ja keittämiseen sekä muiden aterian ainesosien valmistamiseen kuluvan veden. Mutta epäsuorasti käyttämäsi vesi kattaa kaiken veden, joka perunan tuotantoketjussa on kulunut: kuukausien kastelu, kuljetus, maatilan koneiden polttoaineet ja niin edelleen. Monet yritykset ovat alkaneet laskea ja julkaista tuotteidensa vesijalanjälkiä. Valitsemalla pienen vesijalanjäljen tuotteita teet luultavasti ympäristölle palveluksen. Lue lisätietoja suorasta ja epäsuorasta vedenkulutuksesta vesiooppaastamme (<http://www.imagineallthewater.eu>).



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

EU:n talous vihreämmäksi

Mitä vihreä talous tarkoittaa?

Jotta voimme ratkaista edessämme tällä hetkellä hämöttävät ongelmat, meidän täytyy muuttaa tapoja, joilla tuotamme ja kulutamme tavaroita sekä hyödykkeitä. Meidän täytyy luoda aiempaa enemmän arvoa entistä pienemmin panostuksin, pienentää kustannuksia sekä minimoida vaikutukset ympäristöön. Meidän täytyy tehdä entistä enemmän entistä vähemmällä.

Aiempaa tehokkaammat tuotantoprosessit sekä entistä paremmat ympäristöhallintajärjestelmät voivat vähentää saasteita ja jätteitä merkittävästi sekä säästää vettä ja muita luonnonvaroja. Tämä on hyväksi myös liiketoiminnalle, sillä näin voidaan myös pienentää toimintakustannuksia ja vähentää riippuvuutta raaka-aineista.

Vihreä talous (tai kierrätystalous) perustuu tällaiseen ajatteluun. Vihreä talous on järjestelmä, jossa tavaroiden, hyödykkeiden ja palveluiden kulku pyritään optimoimaan siten, että raaka-aineita hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti ja ettei jätettä synny yhtään enempää kuin on aivan pakko.

Vihreässä taloudessa materiaalit jaetaan eri tyyppeihin. Biologiset materiaalit – ruoka, kasviperäinen jäte, puute ja tekstiilikuidut – palautetaan kulutuksen jälkeen ympäristöön kompostoinnin avulla tai käyttämällä niitä lannoitteina, jotka palauttavat ravinteet maaperään, ja/tai raaka-aineina uusiutuvan energian tuotannossa. Teknisiä materiaaleja huolletaan, käytetään uudelleen, kunnostetaan ja kierrätetään kerta toisensa jälkeen suljetussa järjestelmässä. Järjestelmä on energiatehokas ja käyttää mahdollisimman pitkälle uusiutuvaa energiaa, mikä pienentää kasviuonekaasupäästöjä.

Vihreä ajattelu edellyttää irtautumista valmistamisen kerää-valmista-hävitä-ajattelutavasta.

Tämä luo uudenlaista dynamiikkaa kaikille aloille. Tuotekehityksen ja valmistamisen innovaatioille on suurta kysyntää, kun pyrimme kehittämään uuden sukupolven tuotteita, jotka kestävät pidempään, joita voidaan jatkokäyttää, korjata ja purkaa ja joiden osia voidaan käyttää uudelleen sekä kierrättää.

Valtioiden ja yritysten on autettava työikäistä väestöä kehittämään vihreän talouden edellyttämiä uusia taitoja.

Euroopan muuntaminen vihreäksi taloudeksi

Useimmat eurooppalaiset saavat nauttia hyvästä elämänlaadusta sekä valtavasta valikoimasta helposti saatavilla olevia tuotteita ja kulutushyödykkeitä. Monet pitävät tätä tilannetta itsestäänselvyytenä, mutta todellisuutta on se, että käytämme luonnonvaroja nopeammin kuin ne uusiutuvat. Kun varallisuus kasvaa kaikkialla maailmassa, myös muiden alueiden ihmiset odottavat – aivan perustellusti – voivansa nauttia samanlaisesta elämänlaadusta.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Juuri tästä syystä Eurooppa tarvitsee vihreää taloutta. Voimme saada entistä enemmän aikaan entistä vähemmällä raaka-aineilla ja pienentää ympäristövaikutuksiamme. Tämä on mahdollista innovaatioilla ja luonnonvaroja tehokkaasti hyödyntävillä liiketoimintamalleilla sekä jätteiden tehokkaalla uudelleenhyödyntämisellä. Kehityksen kohti entistä vihreämpää taloutta tulisi perustua Euroopan ekoaloihin – ja niistä tulisi ottaa oppia, sillä esimerkiksi jätteenkäsittely- ja kierrätysala, vesihuoltoala ja uusiutuvien energianlähteiden ala tarjoavat monia erinomaisia opetuksia. Nämä alat ovat olleet viime vuosien talouskriisien aikana parhaiten menestyneitä ja nopeimmin kasvaneita toimialojamme.

Vihreään talouteen siirtyminen auttaa meitä myös tarjoamaan johtajuutta maailmantaloudessa, joka kaipaa kipeästi ratkaisuja väestönkasvun, luonnonvarojen hupenemisen sekä ympäristön tuhoutumisen aiheuttamiin ongelmiin.

Toimet, jotka suojelevat luonnonvaroja

Hyvät uutiset: edistystä on tapahtunut. Euroopan ilma ja vesistöt ovat huomattavasti puhtaampia kuin muutama vuosikymmen sitten, ja entistä suurempi osa sen luonnosta on suojeltu. EU:n tavoitteena on nyt tehdä Euroopan taloudesta entistä resurssitehokkaampaa yrityksiä, teollisuutta ja yksittäisiä kansalaisia kannustavien uusien politiikkojen avulla.

Monet ajatuksista on esitetty etenemissuunnitelmassa kohti resurssitehokasta Eurooppaa. Siinä esitellään tärkeimmät toimet, joihin lainsäätäjien tulisi ryhtyä parantaakseen luonnonvarojen käyttöä, sekä määritetään virstanpylväät, joiden avulla kehitystä voidaan seurata.

EU:n ympäristötoimintaohjelma – jonka tunnuslause on Hyvää elämää maapallon resurssien rajoissa – sisältää samansuuntaisen vision ympäristöä entistä enemmän säästävän, entistä avoimemman ja entistä vihreämmän talouden luomisesta vuosisadan puoliväliin mennessä. Kestävä tulevaisuus, vauraus ja terveellinen ympäristö perustuvat innovatiiviseen kierrätystalouteen, jossa mitään ei tuhleta ja jossa luonnonvaroja hallinnoidaan yhteiskunnan sietokykyä parantavilla tavoilla.

<http://ec.europa.eu/environment/newprg/index.htm>

Tehokas luonnonvarojen käyttö on tärkeä osa myös Eurooppa 2020 -strategiaa, jonka tavoitteena on älykäs, vastuullinen ja syrjimätön talous. Monia tätä tavoitetta tukevia EU-tason hankkeita on jo käynnistetty muun muassa liikenne- ja energia-aloilla. Näillä hankkeilla pyritään lisäämään tietoisuutta siitä, miten tärkeää niukkojen luonnonvarojen entistä tehokkaampi käyttö ja kestävä kehityksen mukainen kulutus ovat.

<http://ec.europa.eu/resource-efficient-europe/>



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Sisämarkkinoiden ympäristöä säästävillä toimilla on muun muassa otettu käyttöön EU:n laajuisia menetelmiä tuotteiden ja organisaatioiden ympäristötehokkuuden mittaamiseksi. Niiden avulla voidaan vahvistaa tuottajien ja kuluttajien keskinäistä luottamusta. Ehdotetuilla menetelmillä olisi varmistettava, että markkinoiden resurssitehokkaimmat ja ympäristöä eniten säästävät tuotteet tunnetaan ja tunnistetaan.

<http://ec.europa.eu/environment/eusssd/smgp/index.htm>

EU tukee jatkossakin luonnonvaroja entistä tehokkaammin hyödyntäviä menetelmiä ja tuotteita. Yksi esimerkki on vähäpäästöisiä ajoneuvoja koskeva eurooppalainen aloite (European Green Car Initiative). Nykyään 73 prosenttia kaikesta Euroopassa kulutetusta öljystä käytetään liikenteessä, ja tämänhetkisten ennusteiden mukaan henkilöautojen määrä kaksinkertaistuu seuraavien 20 vuoden kuluessa. Vähäpäästöisiä ajoneuvoja koskevan aloitteen tavoitteena on vauhdittaa tutkimusta ja innovaatioita ympäristöystävällisten ajoneuvojen alalla.

http://www.green-cars-initiative.eu/funding/open-fp7-calls/2013-call-texts/FP7-2013-MATERIALS_FOR_GREEN_CARS.pdf/view

http://ec.europa.eu/research/transport/road/green_cars/index_en.htm

Voit myös lukea komission suunnitelman hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä vuoteen 2050 mennessä. Siinä kerrotaan, mitä toimia lähivuosikymmeninä odotetaan Euroopassa eniten kasvihuonepäästöjä aiheuttavilta toimialoilta – joita ovat muun muassa sähköntuotanto, teollisuus, liikenne, asuminen, rakentaminen ja maatalous.

http://ec.europa.eu/clima/policies/roadmap/index_en.htm

Hiilidioksidipäästöjen vähentämissuunnitelmaa täydentää vuoteen 2050 ulottuva energiasuunnitelma, jonka tarkoituksena on vähentää EU:n kasvihuonekaasupäästöjä 80–95 prosenttia vuoteen 2050 mennessä.

http://ec.europa.eu/energy/index_en.htm

Oletko koskaan miettinyt, miten tärkeää luonnon monimuotoisuus on oman selviytymisemme kannalta? Entä monimuotoisuuden jatkuvaa häviämistä? Monimuotoisuusstrategia pyrkii kääntämään kehityksen. Vuoteen 2050 mennessä EU:n luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien – luonnollisen pääomamme – tulisi olla asianmukaisesti suojeltu, arvostettu ja palautumassa.

http://ec.europa.eu/environment/nature/index_en.htm

Lintudirektiivi suojelee Euroopan luonnonvaraisia lintuja ja kansainvälisesti merkittäviä kosteikkoja.

http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/birdsdirective/index_en.htm

Koko EU:n kattava luonnonsuojelualueiden Natura 2000 -verkosto perustettiin turvaamaan Euroopan harvinaisimpien lajien ja elinympäristöjen pitkäaikainen selviytyminen.

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Luontotyyppidirektiivi auttaa Euroopan suojeltujen luontotyyppien ja eläimistön elvyttämisessä. Lisäksi sillä pyritään luomaan suojelualueista yhtenäinen eurooppalainen ekologinen verkosto.

http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/habitatsdirective/index_en.htm

Vesipuitedirektiivi (WFD) ja Euroopan vesitietojärjestelmä (WISE) auttavat suojelemaan kaikkia vesistöjä ympäristöuhilta. WISE on paras tietolähde Euroopan vesistä.

http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/index_en.html

<http://www.water.europa.eu/>

Vuoden 2012 vesisuunnitelma määrittää toimet nykyisen vesilainsäädännön entistä parempaan toteuttamiseen ja valvontaan ja vesipolitiikan lisäintegrointiin.

http://ec.europa.eu/environment/water/blueprint/index_en.htm

Vuonna 2013 tuli voimaan uusi laki, jolla pyritään torjumaan EU:hun laittomasti tuodun puutavaran kauppaa.

http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm

EU:n jätehuoltolainsäädäntöä ollaan parhaillaan uudistamassa. Tavoitteena on varmistaa se, että jätteitä, joiden syntymistä ei voida välttää, hyödynnetään paremmin. Jätteiden määrän vähentäminen, kierrätyksen ja uudelleenhyödyntämisen lisääminen, asteittainen luopuminen kaatopaikoista, energiantuotantoon käytettävän jätteen tiukka rajoittaminen vain kierrätyskelvottomaan jätteeseen, muovijätteen määrän vähentäminen (muun muassa EU:ssa käytettyjen muovipussien määrän vähentäminen), meriin päätyvän jätteen määrän vähentäminen sekä jätehuoltolainsäädännön entistä parempi valvonta ovat ensisijaisia painopistealueita tässä uudistuksessa.

<http://ec.europa.eu/environment/waste/index.htm>

Eurooppa on riippuvainen tuontiraaka-aineista ja -energiasta. Tutustu Roadmap to a Resource efficient Europe -suunnitelmassa – eli etenemissuunnitelmassa kohti resurssitehokasta Eurooppaa – esitettyihin suosituksiin, jotka koskevat luonnonvarojen käytön tehostamista, talouskasvun ja resurssien käytön välisen riippuvuuden katkaisemista sekä tuontiriippuvuuden vähentämistä. Suunnitelman tavoitteena on parantaa koko Euroopan kilpailukykyä, vähentää riippuvuuttamme tuonnista ja suojella luonnonvarojamme entistä paremmin.

http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/

Vuoden 2012 alussa käynnistetty raaka-aineita koskeva eurooppalainen innovaatiokumppanuus oli merkittävä edistysaskel. Innovointikumppanuudet tuovat yhteen julkisen ja yksityisen sektorin toimijoita yli kansallisten rajojen ja sektorirajojen. Tavoitteena on vauhdittaa sellaisten uusien innovaatioiden kehittämistä, joiden avulla EU voi vähentää raaka-aineriippuvuuttaan, tehostaa luonnonvarojen käyttöä sekä pienentää jätteiden määrää vuoteen 2020 mennessä.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/raw-materials/innovation-partnership/index_en.htm



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Tiesitkö, että Euroopan julkisviranomaiset ovat merkittäviä kuluttajia? Ne käyttävät toimintaansa joka vuosi noin kaksi biljoonaa euroa, mikä vastaa noin 17:ää prosenttia EU:n bruttokansantuotteesta. Suuntaamalla ostovoimansa vastuullisiin tuotteisiin ja palveluihin ne voivat vaikuttaa merkittävästi kestäväen kuluttamisen ja vastuullisten tuotteiden yleistymiseen. Lue lisätietoja vihreistä julkisista hankinnoista (GPP):

http://ec.europa.eu/environment/gpp/what_en.htm

Vihreä talous ja työpaikat

Vihreä talous tarjoaa tulevia kasvumahdollisuuksia ja mahdollisuuksia uusien työpaikkojen luomiseen Euroopassa. Kierrätyksen, vedenkäsittelyn, luonnonvarojen hallinnan sekä kestäväen kehityksen mukaisen maa- ja metsätalouden kaltaiset alat sekä ympäristöä säästävät tuotteet ja -palvelut – joita kutsutaan yhdessä ekoaloiksi – muodostavat noin 2,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Ne ovat osoittaneet selviävänsä taluskriisistä hyvin, sillä ne ovat kasvaneet viimeisen kymmenen vuoden aikana keskimäärin noin 8 prosenttia vuodessa.

Euroopalla on vahva maailmanlaajuinen markkinaosuus joillain näistä aloista: esimerkiksi noin 50 prosentin maailmanlaajuinen markkinaosuus kierrätysaloilla. Luomuviljely on myös toinen kasvuala.

Ympäristötuotteiden ja -palveluiden vienti kasvoi miltei kolminkertaiseksi vuodesta 1999 vuoteen 2010. Nykyään sen arvo on yli 24 miljardia euroa. Ekoaloilla työskentelee jo enemmän ihmisiä kuin teräs-, lääke- tai autoaloilla.

Harvard Business Review'n äskettäin tekemä tutkimus osoittaa, että yritykset sijoittavat kestäväen kehitykseen parantaakseen taloudellista tulostaan. Lisäksi tutkimus osoitti, että luonnonvaroja tehokkaasti hyödyntävät yritykset, jotka käyttävät aiempaa vähemmän energiaa ja vettä sekä tuottavat aiempaa vähemmän jätettä yhden tuotantoyksikön tuottamiseksi, saavat myös paremmat tuotot sijoituksilleen kuin kilpailijat. Saat tarkempia tietoja osoitteesta

<http://blogs.hbr.org/2012/09/sustainable-investing-time-to/>

Uusien jäteratkaisujen kehittäminen – jotta voimme käsitellä jätteitä resurssina taakan asemesta – tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia uusien työpaikkojen luomiseen sekä luonnonvarojen säästämiseen. Seuraavien vuosien aikana toteutettavat uudet EU-hankkeet parantavat erilaisten jätteiden käsittelyä. Vuonna 2012 tehty tutkimus osoittaa, että mikäli EU:n jätelainsäädäntöä noudatettaisiin täysimääräisesti, Eurooppa säästäisi vuodessa 72 miljardia euroa, jätteenkäsittely- ja kierrätyssektorin liikevaihto kasvaisi 42 miljardia euroa ja alalle syntyisi 400 000 uutta työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS!
KULUTUSOPAS

Vinkit

Olemme koonneet tähän oppaaseen kaikki sivustomme vinkit – sekä monia muita vinkkejä.

Vinkit on jaettu teemojen mukaan: ilma, vesi, maaperä, mineraalit ja niin edelleen. Vinkkien avulla ymmärrät paremmin, miten erilaiset tuotteet ja päivittäiset tavat vaikuttavat luonnonvaroihin ja ympäristöön. Lisäksi saat tietoa ympäristöä enemmän säästävistä vaihtoehdoista, joiden avulla voit tehdä järkeviä kulutuspäätöksiä päivittäin. Niistä on hyötyä sekä itsellesi että koko maapallolle.

Lisäksi tarjoamme veteen keskittyvän erikoisoppaan [[PDF-linkki](#)], josta saat yllättäviä tietoja siitä, kuinka kulutamme vettä epäsuoraan ja huomaamattomasti.

Toivotamme hyviä lukuhetkiä! Ja muista aina, että valinnoillasi on valtaisa merkitys!



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Ilma

Puhdas ilma on yksi ihmisten tärkeimmistä perustarpeista. Mutta hengitysilmamme laatu kärsii jatkuvasti autoilun, fossiilisten polttoaineiden ja karjankasvatuksen takia. Ne saastuttavat ilmakehää haitallisilla kasvihuonekaasuilla, kuten hiilidioksidi ja metaani. Yksinkertaiset teot kuten autoilun välttäminen, uusiutuvan energian käyttö ja lihansyönnin vähentäminen voivat auttaa vähentämään ilmakehän vaurioita.

Maali

Onko maalisi vihreää?

Euroopassa on miljoonittain tee-se-itse-miehiä ja -naisia. He käyttävät joka vuosi miljardeja euroja puuhun, maaliin, lakkaan ja muihin tee-se-itse-tarpeisiin. Ostosten ympäristövaikutusta voisi helposti pienentää materiaalien uusiokäytöllä, ostamalla vastuullisesti tuotettua puuta ja suosimalla ympäristöystävällisiä maaleja. Erityisesti maalin valinta vaikuttaa paljon ympäristöön. Kun valitset maalia tai pintakäsittelytuotteita, pyri aina ostamaan mahdollisimman ympäristöystävällinen tuote. Laske kuinka paljon maalia tarvitset, äläkä osta liikaa. Suuri osa ostetusta maalista jää käyttämättä ja päättyy ongelmajätteeksi. Jos mahdollista, osta tuote, jossa ei ole varoitusmerkkejä. Useimmiten ne ovat oranssilla tai keltaisella pohjalla olevia mustia tunnuksia, joissa on kuvaus vaarasta. Luonnonmukaiset maalit, maitomaalit ja kalkkimaalit sisältävät vähemmän haitallisia ainesosia kuin tavalliset maalit. Niitä on mukavampi käyttää, ja ne ovat myös sisäilman laadun kannalta parempi vaihtoehto. Jotkin valmistajat tarjoavat myös kierrätysmaaleja. Sisämaaleista kannattaa myös etsiä eurooppalaista ekomerkkiä. Se takaa ympäristöystävällisyyden.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Pyörä

Paljonko CO₂-päästöjä jää syntymättä, kun kuljet pyörällä?

Jos tarpeeksi moni vaihtaisi nelipyöräisen kaksipyöräiseen, CO₂-päästöjä voitaisiin pienentää valtavasti. Ja moni onkin jo tehnyt niin. Olet saattanut huomata, että yhä useammat pyöräilevät tai kävelevät kotikaupungissasi. Isossa-Britanniassa pyöräilijöiden määrä kasvoi viime vuonna 1,3 miljoonalla. Yhteensä pyöräilijöitä on jo 13 miljoonaa, mikä on 27 prosenttia väestöstä. Puoli miljoonaa uusista pyöräilijöistä kulkee polkupyörällä säännöllisesti tai usein.

Pyöräiletpä sitten työmatkat tai hovin vuoksi, hyötyjä on runsaasti. Ensinnäkin pyöräily on hyvä tapa pysyä kunnossa. Samalla edistät ympäristön hyvinvointia, vähennät saasteiden määrää ja helpotat ruuhkia autoiteilla. Pyöräily on myös paljon edullisempi ja helpompi tapa liikkua kuin autoilu: pyöräilijän ei tarvitse huolehtia bensan hinnasta tai liikenneruuhkista. Pyöräily on siis loistava tapa säästää luonnonvaroja. Haluaisitko olla todella ekologinen? Jos et vielä omista pyörää, harkitse käytetyn ostamista. Vaikka pyöräilybuumi onkin vähentänyt saastepäästöjä ja luonut ympäristöystävällisemmän kulttuurin, se on tuottanut myös paljon turhaa pyöräromua. Vanhat pyörät päätyvät usein kaatopaikalle, vaikka suuri osa niiden materiaaleista voitaisiinkin kierrättää. Alumiini ja kumi ovat arvokasta jätettä. Jos ostat uuden pyörän, valitse kestävä ja laadukas malli – ja pidä siitä hyvä huoli. Monet pyörät ostetaan hyvin aikein, mutta innostus kuitenkin hiipuu, ja pyörä jää ruostumaan. Se ei ole vastuullista luonnonvarojen käyttöä. Voisit kokeilla pyörän lainaamista. Muutaman viikon jälkeen tiedät jo paremmin, sopiiko pyöräily sinulle. Jos jätät koukkuun, voit ostaa hyvillä mielin uuden tai käytetyn pyörän.

Tietokone

Pitäisikö pomosi kannustaa sinua etätöiden tekemiseen?

Etätö on ympäristöä säästävä vaihtoehto... Työmatkaliikenne saastuttaa ja kuluttaa luonnonvaroja. Se aiheuttaa muun muassa teiden kulumista, ja niiden korjaaminen vaatii luonnonvaroja. Joidenkin on tietysti kuljettava autolla töihin, mutta tuskin kaikkien? Tuskin kukaan haluaa istua ilta- tai aamuruuhkassa. Tiesitkö, että ruuhkassa matelu tuplaa polttoaineen kulutuksen? Lisäksi se tuottaa paljon turhia päästöjä. Töihin pyöräily tai kävely on erinomainen tapa säästää luonnonvaroja ja pysyä kunnossa. Mikset käyttäisi julkista liikennettä tai ajaisi töihin kimpakkyydillä vuorotellen työkaverin tai muun samaan suuntaan matkaavan kanssa? Tämä vähentää sekä kustannuksia että päästöjä. Et välttämättä edes tarvitse omaa autoa: joissakin kaupungeissa toimii auto-osuuskuntia, joiden jäsenenä saat auton käyttöösi tarpeen mukaan. Voisit kuitenkin kysyä myös pomoltasi, voitko tehdä etätöitä kotoa käsin.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Autonavaimet

Ilman autoa voi olla vaikea tulla toimeen, mutta yrittänyttä ei laiteta.

Joskus ympäristöystävälliseen elämään pyrkiminen voi olla melko vaativaa. Välillä se on taas naurettavan helppoa. Vaihtaminen autoilusta kävelyyn on helppoa, ja siitä seuraavat ympäristöedut ovat selkeitä: tuotat aiempaa vähemmän melu- ja ilmansaastetta, etkä kuluta luonnonvaroja. Puhumattakaan säännöllisen liikunnan terveyshyödyistä! Välillä auton käyttäminen on tietysti välttämätöntä, mutta lyhyemmät matkat voit kulkea yhtä hyvin kävellen. Nauttiiko joku muka ruokaostoksilla käymisestä? Jonottamista, väenpaljoutta, taistelua parkkipaikoista - ei kovin mukavaa. Joten mieti ensi kerralla kassajonossa, olisitko voinut jättää kauppareissun tekemättä. Olisitko voinut sen sijaan tilata ostokset kotiin? Ruokaostosten tekeminen netin kautta on tehokkaampi tapa hankkia ruokaa jääkaappiin. Kannattaa kuitenkin tarkistaa tuotteiden päiväykset, jotta ruoka tulisi käytettyä ajoissa. Muista, että ruoan haaskaaminen on luonnonvarojen tuhlaamista. Jos kuitenkin käyt mieluummin itse ostoksilla, pyri käymään lähikaupassa ja kulkemaan matka kävellen tai pyörällä. Ja muista tehdä ostoslista!



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Vesi

Meidän eurooppalaisten on helppo unohtaa, että vesi on rajallinen luonnonvara. Maailman toisella puolen monet kärsivät sen puutteesta. Meidän vedenkäyttömme vaikuttaa muihin ihmisiin, joten meillä on velvollisuus käyttää sitä tehokkaasti. Joten käy suihkussa kylpemisen sijaan, äläkä haaska tuotteita, joiden käyttö on vaatinut paljon vettä.



Kylpyamme

Mikset kävisi suihkussa kylvyn sijaan?

Meidän on totuttava ajatukseen siitä, että vesi on rajallinen luonnonvara. Miltei viidennes maapallon väestöstä elää alueella, jossa on pulaa vedestä. Lisäksi puoli miljardia ihmistä joutuu hyvin pian kohtaamaan vesipulan. Maapallon makean veden varannot riittäisivät nykyiselle väestölle - miltei seitsemän miljardia ihmistä, ja luku nousee - mutta vesi on jakaantunut epätasaisesti ja sitä haaskataan aivan liian paljon. Euroopassakin vesipula ja kuivuudet uhkaavat yhä useampia alueita. Joten on velvollisuutemme käyttää vettä tehokkaammin. Se onnistuu varsin helposti. Meidän tarvitsee vain tehdä pieniä muutoksia päivittäisiin tapoihimme, kuten valita suihku kylpemisen sijaan. Kylpyammeen täyttämiseen kuluu huomattavasti enemmän vettä kuin pikasuihkuun. Viiden minuutin suihku kylvyn sijaan säästää 400 litraa vettä viikossa - sekä roimasti energiaa. Jos sinun täytyy kuitenkin käydä kylvyssä, älä täytä ammetta piripintaan. Ja jos lasket niin kuuman kylvyn, että joudut lisäämään siihen kylmää vettä, haaskaat myös energiaa!



Kylpyvesi

Voisitko jakaa kylpyvetesi?

Kylpeminen on yhtä lailla rentoutumista kuin peseytymistä. Eikö joku muukin voisi nauttia laskemastasi kylpyvedestä sinun jälkeesi? Älä täytä ammetta piripintaan, jos puolilleen riittää. Tarkista vettä laskiessasi sen lämpötila, jotta et joutuisi lopuksi laskemaan ylimääräistä kylmää tai kuumaa vettä.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Shampoo

Oletko koskaan harkinnut luontoystävällisemmän shampoon ostamista?

Jotkin shampoot ja hoitoaineet vaativat usean minuutin vaikutusajan, jolloin vettä valuu hukkaan. Kokeile tuotteita, joita ei tarvitse jättää hiuksiin pitkäksi aikaa. Voisit myös ostaa luomushampoota ja -hoitoainetta. Ne on valmistettu luonnollisista ainesosista ja ne aiheuttavat vähemmän vahinkoa vesistöille.



Hana

Vuotaako vesihanasi?

Vuotava hana voi haaskata päivässä yli 100 litraa vettä. Joskus valuminen loppuu, kun hanan sulkee huolellisesti, mutta jos vuoto on jatkuvaa, korjauta se mahdollisimman pian.



Hanan virtausnopeus

Onko hanasi kovan paineen alaisena?

Vesihanojen virtausnopeus vaihtelee huomasti: 2-25 litraa minuutissa. Tuskin koskaan on tarve yli kymmenelle litralle minuutissa. Älä avaa hanaa kokonaan, äläkä valuta vettä turhan pitkään. Voit alentaa virtausnopeutta myös vaihtamalla käsi- ja suihkuhanat, asentamalla rajoittimet hanoihiin tai rajoittamalla koko vesijärjestelmäsi virtausta erillisellä säätöventtiilillä. Kun seuraavan kerran avaat vesihanan, mieti kuinka paljon jäteveden käsittelyminen vie energiaa. Käytä vettä siis vain tarvittava määrä.



Veden lämpötila

Polttaako vesi näppisi?

Jos hanastasi tulee liian kuumaa vettä, siihen täytyy lisätä vielä kylmää vettä. Mutta veden lämpötilaa voi myös säätää termostaatista. Ja kun odotat veden lämpenemistä, ota laskemasi kylmä vesi talteen ja käytä se juomavetenä tai kukkien kasteluun. Kuumaa vettä kannattaa ylipäättään käyttää mahdollisimman säästeliäästi, sillä sen lämmittäminen vaatii paljon energiaa.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Vaatteet

Haittäisiko vaatteitasi toinen käyttökerta?

Jotkut vaatekappaleet, kuten sukat ja alusvaatteet, kannattaa hygieniasyistä pestä jokaisen käyttökerran jälkeen. Mutta esimerkiksi paitoja ja housuja voi hyvin käyttää useamman kerran ennen pesua. Mitä useamman kerran käytät vaatetta ennen pesua, sitä enemmän vettä säästät.



Pyykinpesuaine

Mitä joet pitävät pesuaineestasi?

Käyttämäsi pyykinpesuaine päätyy lopulta vesistöihin ja mereen. Jotkin pesuaineet sisältävät epäorgaanisia ravinteita, kuten fosfaatteja, jotka aiheuttavat vesistöjen rehevöitymistä. Vähentämällä pesuaineen määrää voit myös vähentää viemärin kautta luontoon päätyvien fosfaattien määrää. Harkitse myös luonnonmukaisen pesuaineen käyttämistä, sillä niiden luonnolliset ainesosat ovat paljon luontoystävällisempiä.



Keittiön hana

Mikset tarjoaisi kukillesi vesilasillista?

Jos otat itsellesi vesilasillisen etkä juo sitä loppuun, älä kaada loppuja pois. Anna vesi sen sijaan huonekasveille. Ne osaavat arvostaa tekoasi.



Kahvikuppi

Miksi täytät vedenkeitTIMEN uudelleen?

Vedenkeitintä ei tarvitse tyhjentää ja täyttää uudelleen aina, kun keität vettä. Voit hyvin käyttää siihen jäänyttä vettä. Jos lisäät vedenkeittimeen tai kattilaan vain tarvittavan vesimäärän, lämmittämiseen kuluu vähemmän energiaa.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Tiskiallas

Puhdista astiasi ympäristöystävällisesti!

Jos haluat vähentää veden haaskausta, pienillä teoilla on suurin merkitys. Älä esimerkiksi pese astioita juoksevalla vedellä. Muista, että veden virtaus keittiön hanasta vaihtelee suuresti - 2-25 litraa minuutissa - joten hanan asento ja se, miten pitkään vettä valutat vaikuttaa suuresti veden kulutukseen.

Käyttämällä pesuastiaa tai pistämällä lavuaariin tulpan voit vähentää veden haaskausta yli puolella. Ota myös huomioon, että kuuma vesi on muutakin kuin vettä: veden lämmittäminen vaatii uskomattoman paljon energiaa. Jos hanastasi tulee liian kuumaa vettä, tarkista termostaatti. Sen säätäminen voi ratkaista ongelman.



Astianpesukone

Voisiko astianpesukoneesi olla tehokkaampi?

Jos peset tiskit mieluummin koneella kuin käsin, hanki mahdollisimman hyvällä energialuokituksella varustettu astianpesukone. Käytä myös ekopesuohjelmaa aina kun voit. Ohjelma käyttää huomattavasti vähemmän vettä kuin tavallinen pesu. Siirrä ruuantähteet erilliseen astiaan ja kierrätä tai kompostoi ne. Älä kuitenkaan esihuuhtelee astioita ennen pesua. Useimmat astianpesukoneet irrottavat sitkeänkin lian ilman esipesua. Ja muista myös välttää vajaiden koneellisten pesemistä. Odota kunnes kone on täynnä tiskiä, äläkä annostele pesujauhetta tai tabletteja liikaa. Pidä mielessä, että fosfaatit aiheuttavat vesistöjen rehevöitymistä.



Autonavaimet

Haluaisitko vähentää vedenkulutustasi?

Voisi kuvitella, että auton peseminen kotipihassa kuluttaa vähemmän vettä kuin automaattipesula. Asia on kuitenkin päinvastoin. Tehokas autopesula käyttää yleensä vähemmän vettä pesua kohden kuin kotona peseminen. Jos kuitenkin välttämättä haluat pestä autosi itse, älä käytä vesilettoa, sillä siitä suihkuaa vettä noin 18 litraa minuutissa. Kerää sen sijaan sadevettä ja pese auto sillä. Se toimii hienosti kaikille autoille. Muista myös, ettei autoa kannata pestä viikoittain. Jotkut selviävät yhdellä pesulla vuodessa!



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Hedelmät

Ovatko luonnonmukaiset vihannekset ja hedelmät oikeasti ympäristöystävällisiä?

Luomuvihannekset ja -hedelmät kasvatetaan kestävästi, eikä niitä hukuteta hyönteismyrkkyihin tai muihin kemikaaleihin. Niiden kasvumullassa ei ole keinotekoisia torjunta-aineita tai lannoitteita. Jos löydätkin salaattiasi etanan, tiedät ainakin ruokasi olevan luonnonmukaista. Luomukasvien ja -hedelmien suosiminen säästää myös vettä, sillä niistä ei tarvitse pestä pois kemikaaleja. Etkä raasta sitruunankuoren mukana vahaa!



Ikkuna

Ota hyöty irti sadepäivistä!

Kasvien kasteleminen hanavedellä on melko turhaa, kun ilmaista vettä saa taivaalta. Kasvit kannattaa sijoittaa paikkoihin, joissa ne saavat sadevettä, tai jopa katolta tai rännistä valuvan veden äärelle. Ehkäpä voit jopa hankkia sadevesitynnyreitä rännien alle sekä kastella puutarhaa ja pestä terassia tällä tavalla kerätyllä vedellä? Kasvit suosivat sadevettä ja kukoistavat sen mukaisesti.



Lamppu

Miten vesi ja energia liittyvät toisiinsa?

Energiantuotannossa tarvitaan valtavasti vettä, erityisesti voimalaitosten jäähdytyksessä. Vaikka vesi useimmiten palautetaan jokeen käytön jälkeen, muutos veden lämpötilassa ja määrässä voi vaikuttaa ekosysteemiin. Vesivoimakaan ei ole vailla haittavaikutuksia: padot muuttavat jokien luonnollista kulkua ja estävät kaloja palaamasta kutujokiinsa. Ajan myötä padot saattavat olla hyvinkin tuhoisia joille.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Suihku

Kestävätkö suihkusi pidempään kuin lempikappaleesi?

Käytämme joka päivä paljon vettä kodeissamme, mutta kuinka suuri osa siitä on välttämätöntä? Vesi ei ole loputon luonnonvara, ja monet maailmankolkat, mukaan lukien jotkin Euroopan alueet, kärsivät jo vesipuutuksesta. Voit auttaa tämän arvokkaan luonnonvaran suojelemisessa. Aamusuihkut vievät suuren osan Euroopan vedenkäytöstä, eivätkä kaikki suihkut ole tehokkaita. Esimerkiksi voimakkaat tehosuihkut voivat käyttää viidessä minuutissa täyden kylpyammeen edestä vettä. Voit parantaa suihkusi tehokkuutta monella tavalla. Sulje hana, kun levität shampoota ja suihkusaippuaa. Voit myös lyhentää suihkun kestoa. Harkitse siis suihkuajastimen hankkimista ja vaihda tehosuihku malliin, joka käyttää sitä vähemmän vettä.



Vessa

Onko vessasi fiksumpi kuin luuletkaan?

Kaksi huuhteluvaihtoehtoa tarjoavat wc: t selviävät nesteiden ja paperin huuhtelusta 70 prosenttia normaali huuhtelua pienemmällä vesimäärällä. Huuhtelujärjestelmä säästää käytössä vettä ja selvää rahaa, joten suosittelemme sellaisen hankkimista.



Pesuallas

Onko hanan jättäminen päälle vain veden tuhlausta?

Hampaiden harjaaminen vie noin kaksi minuuttia, mutta tuhlaat vettä, jos jätät hanan valumaan harjaamisen ajaksi. Laske vettä vain silloin, kun huuhtelet hammasharjasi. Sama pätee parranajoon. Täytä allas puolilleen kun aloitat, mutta älä jätä hanaa valumaan.



Pesukone

Pese pyykit 30 °C:n lämpötilassa, elleivät ne ole todella likaisia

Pesukoneet kuluttavat paljon vettä, mutta pyykinpesun tehokkuutta voi kyllä parantaa. Useimmissa nykyaikaisissa pesukoneissa on ympäristöä säästävä pesuohjelma, joka kuluttaa tavallista pesuohjelmaa vähemmän vettä. Itse asiassa monet tehokkaimmista nykyisistä pesukoneista käyttävät vettä alle 50 litraa pesua kohti. Vaatteet kannattaa myös pestä pienemmässä lämpötilassa, sillä tällaiset ohjelmat käyttävät huomattavasti vähemmän sähköä kuin suuremman lämpötilan ohjelmat (50 °C ja yli). Jos peset vaatteet aina matalassa lämpötilassa, muista kuitenkin pestä jotain pyykkiä silloin tällöin suuremman lämpötilan ohjelmalla. Tämä pitää pesukoneen ja putket puhtaina.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Likapyykki

Pesetkö vajaita koneellisia?

On melko itsestään selvää, että jos peset kaksi puolikasta koneellista, käytät tuplasti enemmän vettä kuin jos olisit mahdollistanut kaiken pyykin yhteen koneelliseen. Jos mietit hieman etukäteen, milloin tarvitset mitään puhtaita vaatteita, et joudu pesemään niitä juuri silloin, kun muuta pestävää ei ole.



Lääkekaappi

Mihin lääkkeet lopulta päätyvät?

Lääkkeet ovat tietysti erittäin tärkeitä, mutta meillä on nykyisin tapana käyttää niitä liikaa. Eräs ongelma piilee siinä, että lääkkeet päätyvät usein vesistöihin kuljettuaan elimistösi läpi. Pyri siis käyttämään lääkkeitä vain kun todella tarvitset niitä. Muista myös aina hävittää vanhentuneet ja käyttämättä jääneet lääkkeet vastuullisesti viemällä ne takaisin apteekkiin. Älä ikinä huuhto lääkkeitä alas wc-pöntöstä tai heitä niitä roskiin. Silloin ne päätyvät vesistöihin ja luontoon.



Pyyhe

Miten puhdas pyyhkeesi on?

Pyyhit itsesi pyyhkeeseen peseytymisen jälkeen, joten se ei juurikaan likaannu. Siksi pyyhettä voi hyvin käyttää useamman kerran ennen kuin heität sen pyykkiin. Nykyään useimmissa hotelleissa pyyhkeet vaihdetaan vain, jos ne jätetään lattialle. Jos et tarvitse uutta pyyhettä, ripusta se kuivumaan.



Leluauto

Haluaisitko vähentää vedenkulutustasi?

Leluauton peseminen on helppoa, mutta kuinka paljon tiedät oikeiden autojen pesemisestä? Voisi kuvitella, että auton peseminen kotipihassa kuluttaa vähemmän vettä kuin automaattipesula. Asia on kuitenkin päinvastoin. Tehokas autopesula käyttää yleensä vähemmän vettä pesua kohden kuin kotona peseminen. Jos haluat pestä autosi itse, älä käytä vesilettoa, sillä siitä suihkuu vettä noin 18 litraa minuutissa. Kerää sen sijaan sadevettä ja pese auto sillä. Se toimii hienosti kaikille autoille. Muista myös, ettei autoa kannata pestä viikoittain. Jotkut selviävät yhdellä pesulla vuodessa!



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Pesuneste

Miksi pesuaineet eivät voi vain poistaa rasvaa ja likaa?

Kaikki tiskijauheet, siivoustuotteet, desinfiointiaineet ja pesuaineet päätyvät viemäriverkoston kautta jokiin, järviin ja meriin. Jotkut niistä sisältävät epäorgaanisia ravinteita, jotka ruokkivat leväkasvustoja ja rehevöittävät vesistöjä. Kun levät maatuvat, ne kuluttavat vedestä happea. Happikato voi johtaa kokonaisten eläinlajien katoamiseen. Voit välttää tämän ongelman pahentamista käyttämällä luonnonmukaisia pesuaineita. Lisäksi kannattaa kysellä vinkkejä: vanhemmat sukupolvet tietävät konstin jos toisenkin, joiden avulla voit säästää luontoa – ja rahaa. Työtasot, lattiat ja vaatamateriaalit rakastavat hellävaraista käsittelyä. Ja jos vessanpönttö, tiskiallas tai muu vastaava tukkeutuu, kokeile ensin pelkkää karhupumppua. Se toimii aivan yhtä hyvin kuin syövyttävät aukaisuaineetkin, eikä se vahingoita sinua tai ympäristöä.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Maaperä

Maaperän tärkeyttä on vaikea käsittää. Se kuitenkin elättää eläimiä ja tarjoaa ravinteet, joiden avulla kasvatamme ruokamme. Maaperän hoitaminen on elintärkeää hyvinvointimme tulevaisuudelle. Sitä uhkaavat ylläpidon taminen, metsien häviäminen ja huono maatalous. Se vaikuttaa jo miljooniin ihmisiin, ennen kaikkea aliravitsemuksen kautta. On olemassa monia helppoja tapoja auttaa, kuten lihansyönnin vähentäminen, vastuullisen puun suosiminen ja luomuruoan ostaminen.



Lattia

Kuoleeko maa talosi alla janoon?

Euroopassa katoaa joka vuosi suuri määrä viheralueita asuintalojen, teiden ja muiden yhteiskunnan rakenteiden alle. Se on usein tietysti välttämätöntä, jotta ihmisille saataisiin koteja, kulkuyhteyksiä ja töitä, mutta kun maa kerran peitetään, sen perustoiminnot lakkaavat. Kodinomistajat voivat kuitenkin auttaa talojensa alle hautautunutta maaperää. Sen elintärkeä tehtävä vesivarantona ja elämän lähteenä on mahdollista säilyttää, ainakin jossain määrin. Jos olet esimerkiksi pinnoittamassa pihaasi, voit käyttää läpäisevää materiaalia, kuten huokoista asfalttia, soraa tai nurmikkoa. Näin maaperän yhteys ilmaan ja veteen säilyy. Jos vesi ei voi imeytyä luonnollisesti maaperään, tulvimisen riski nousee. Pyri siis ottamaan vesi talteen. Sijoita rännin alle vesitynnyri, jotta voit hyödyntää sadeveden puutarhassasi. Jos olet todella kokeilunhaluinen, kannattaa harkita viherkattoa. Kattosi muuttaminen niityksi onnistuu ohuen maakerroksen avulla. Viherkatto imee sadevettä, tukee monimuotoisuutta ja eristää tehokkaasti. Paikalliset eläimet saattavat jopa löytää uuden kodin katoltasi.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Kasvit

Miten kasvien kasvatusta voi näännyttää maaperän?

Jos puuhaillet mielelläsi puutarhassa ja rakastat planeettaamme, ole tarkkana ostaessasi kompostimultaa. Suot voivat näyttää hyödyttömiltä vetisiltä jättömailta, mutta niiden maaperä on erittäin arvokas: se elättää harvinaisia lajeja ja ylläpitää luonnon monimuotoisuutta sekä tuottaa ravintoa, ja sillä on myös tärkeä rooli veden kiertokulussa. Niihin varastoitunut hiilidioksidi pääsee myös vapautumaan soita kaivettaessa. Esimerkiksi pelkästään Britanniassa vapautuu vuosittain arviolta puoli miljoonaa tonnia hiilidioksidia puutarhakäyttöön tarkoitetun turpeen kaivamisen takia. Jotkin maat harkitsevatkin turvepohjaisen kompostimullan verottamista. Kannattaa siis ostaa puutarhaan vain multaseoksia, jotka eivät sisällä turvetta. Jopa yleiskompostimultana myyty tuote voi sisältää jopa 70–100prosenttia turvetta. Tai jos voit, tuota itse oma kompostimultasi. Ruoka- ja puutarhajätteiden kompostointi ja kompostimullalla lannoittaminen ovat parhaita tapoja käyttää luonnonvaroja tehokkaasti.



Makkarat

Miten usein syöt lihaa?

Lihansyönnin vähentäminen pienentää ruokavaliosi ympäristövaikutuksia – tiedätkö miksi? Karjan kasvatukseen tarvitaan maatalousmaata, mutta lisäksi maata tarvitaan myös eläinten ruoan kasvattamiseen. Yksi yleisimmistä eläinrehuista on soija, jonka tuotanto on kaksinkertaistunut viimeisen 15 vuoden aikana, lähinnä lihantuotannon vaatimusten takia. Tämä vie elintilaa alkuperäisiltä lajeilta muun muassa Brasilian Cerradossa, valtavalla trooppisella savannilla, joka elättää 5 prosenttia koko maailman luonnonkirjosta. Lihantuotannossa syntyy myös merkittävä määrä kasvihuonekaasuja, erityisesti metaania. Karja vastaa myös 8 prosentista maailman vedenkulutuksesta. Paineet luontoa kohtaan vain kasvavat maapallon väkiluvun myötä. Talouskasvun myötä myös lihan kysyntä kasvaa kehittyvissä maissa. Mitä voimme tehdä asialle? Tilanne ei ole vielä niin vakava, että kaikkien täytyisi alkaa kasvissyöjiksi. Meidän tulisi kuitenkin harkita lihansyönnin vähentämistä muokkaamalla aterioita sellaisiksi, ettei niihin aina sisälly lihaa. Voit vaikka lisätä tuoreita tomaatteja ja sieniä spagettikastikkeeseen sen sijaan, että käyttäisit jauhelihaa. Tärkeintä on, ettet haaska lihaa. Jos heität lihaa roskiin, haaskaat samalla kaiken sen tuottamiseen kuluneen veden ja energian.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Mineraalit

Mineraaleja on kaikkialla. Niitä on käyttämässämme koruissa, sängyissä ja jopa kännyköissämme. Mutta mineraalien louhiminen voi käydä kalliiksi sekä ihmisille että ympäristölle: työvoiman riisto ja vesivarantojen saastuminen ovat sen vaaroja. Meidän velvollisuutemme on vähentää mineraalien louhinnan ympäristövaikutusta. Paras tapa on kuluttaa eettisesti ja maltillisesti.

Kännykkä

Tiesitkö, että vanha kännykkäsi on arvokas esine?

Kännykkäteknologia kehittyy hurjaa vauhtia. Jos saat uuden puhelimen jouluna, se on kesällä jo vanhentunut. Kun uusia malleja lanseerataan koko ajan, kiusaus päivittää kännykkä parin vuoden välein on suuri. Monet tekevät juuri niin: pelkästään Euroopassa otetaan käyttöön 750 miljoonaa uutta kännykkää 18 kuukauden aikana. Kännykkä on tässä suhteessa ainutlaatuinen tuote: mitään muuta elektroniikkalaitetta ei panna vaihtoon yhtä tiuhaan. Mistä tämä johtuu, ja onko se ekologisesti kestävä? Joskus tarvitsemme uuden puhelimen, koska edellinen särkyi tai lakkaa toimimasta, mutta useimmiten haluamme vain ostaa viimeisimmän vimpaimen. Ennen kuin ryntäät ostamaan hienoimman uutuusmallin, mieti kaikkia luonnonvaroja, jotka puhelimen valmistaminen on vaatinut. Kysy sitten itseltäsi, pärjäisitkö vanhalla puhelimellasi vielä ensi vuoteen. Uusissa puhelimissa on arvometalleja, kuten kultaa, kuparia, hopeaa ja platinaa, sekä useita harvinaisia maametalleja. Jos kuitenkin päätät vaihtaa uuteen, hankkiudu vanhasta eroon vastuullisesti - anna se ystävälle, myy tai kierrätä. Älä vain jätä sitä laatikkoon lojumaan.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Herätyskello

Käytätkö hälyttäviä määriä paristoja?

Emme tulisi toimeen ilman paristoja ja akkuja. Mutta koska niiden tuotanto, käyttö ja hävittäminen vaikuttavat ympäristöön, meidän tulisi käyttää niitä mahdollisimman tehokkaasti. Paristojen sisältämä elohopea, lyijy ja kadmium voivat päätyä maaperään, jos paristot joutuvat kaatopaikalle. Paristojen polttaminen puolestaan tuottaa kasvihuonekaasuja. Kaikki paristot voidaan kierrättää - niin herätyskellosi sormiparistot kuin erikois-akutkin, joita on kännyköissä, kameroissa ja rannekelloissa. Prosessissa kerätään talteen tuhansia tonneja metalleja, jotka voidaan käyttää uusien paristojen tuotannossa. Tuore EU:n direktiivikin kannustaa paristojen kierrättämiseen. Sen ansiosta löydät esimerkiksi ruokakaupoista keräysastioita, joihin voit toimittaa vanhat paristot kierrätettäväksi. Ladattavien paristojen ostaminen käy myös pidemmän päälle halvemmaksi.

Kaappi täynnä tölkkejä

Mihin kaikki alumiini menee?

Alumiinia on nykyisin kaikkialla juomatölkeistä ja CD-levyistä polkupyörän runkoihin ja kelloihin. Siihen on myös hyvä syy. Alumiini on paitsi maapallon yleisin metalli, myös yksi parhaiten hyödynnettävistä. Se on kevyttä, kestävä ja helposti kierrätettävää. Tuotteen valmistaminen romualumiinista vaatii 95 prosenttia vähemmän energiaa kuin sen valmistaminen koskemattomista raaka-aineista. Alumiini on yksi Euroopassa eniten kierrätetyistä materiaaleista, joten pyri kierrättämään kaikki, minkä pystyt. Tölkkien lisäksi voit kierrättää tietokoneet, pesukoneet ja kännykät, joissa on kaikissa miltei varmasti alumiinia.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Puu

Mikä yhdistää sänkyäsi ja puistonpenkkiä? Tietysti puu. Siitä tehdään monet tuotteista, joita me pidämme itsestäänselvyytenä. Metsien liikahakkaaminen on kuitenkin vakava sosiaalinen ja ekologinen ongelma. Ostamalla vain vastuullisesti tuotettua puuta voit pitää omatuntosi puhtaana.



Sohva

Onko lempituolisi laadulla jokin vaikutus maapalloomme?

Kyllä vain. Usein ostamme tuotteita halvan hinnan takia, emmekä välitä, jos joudummekin heittämään ne pois muutaman vuoden käytön jälkeen. Se ei ole vastuullista luonnonvarojen käyttöä. Monien luonnonvarojen ostaminen on ollut edullista niin pitkään, että oletamme niiden riittävän vielä pitkälle tulevaisuuteen. Hinta ei kuitenkaan vastaa todellista arvoa tai tulevaa saatavuutta. Huonekalujen valmistus kuluttaa paljon luonnonvaroja. Joten kun ostat jotain uutena, mieti kuinka pitkään se tulee kestäväksi. Ota nojatuolin laatu huomioon ja mieti, pidätkö huonekalustasi vielä kahden vuoden kuluttua, kun trendit ovat muuttuneet. Jos ostat kestävästi tuotettua, et heitä sitä yhtä todennäköisesti pois. Ja kun tavarat menevät rikki, miksi emme korjaa niitä uusien ostamisen sijasta? Se johtuu siitä, että elämme edelleen vanhojen tottumusten mukaan, ja nämä tottumuksemme ovat muodostuneet aikana, jolloin kuluttamista ihannoitiin ja jolloin luonnonvarojen riittävyyden ja ekosysteemien uhkia ei vielä tunnettu. Rikkinäisten huonekalujen korjaaminen voi olla helpompaa kuin luuletkaan. Kiinnitä myös huomiota siihen, voiko materiaaleja uusiokäyttää tai kierrättää. Esimerkiksi puuosia voi uusiokäyttää, kierrättää tai polttaa – ja kaatopaikallakin puu maatu täysin.



Nenäliinat

Mitä jos metsät katoaisivat yhtä nopeasti kuin nenäliinasi?

Vaikka kertakäyttöiset paperituotteet voidaan valmistaa kierrätyspaperista, suuri osa niistä tehdään edelleen tuorekuidusta, eli tarkoitukseen varta vasten kaadetusta puusta. Pyri ostamaan kierrätyskuidusta valmistettuja tuotteita, sillä niiden tuottaminen kuluttaa paljon vähemmän energiaa – ja säästää puita. Mikäli kierrätystuotteita ei ole saatavilla, etsi tuotteita joissa on FSC:n (Forest Stewardship Council) tai PEFC:n (Programme for the Endorsement of Forest Certification) logo. Ne takaavat, että tietty prosenttiosuus käytetystä puusta on peräisin vastuullisesti hoidetusta metsästä. Toinen luotettava takuu tuotteen vastuullisuudesta on Eurooppalainen ekomerkki, jonka tunnustat kukkalogosta.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Sänky

Vietät kolmasosan elämästäsi sängyssä, mutta tiedätkö, mistä sen puuosat ovat peräisin?

Kaikki sängyt eivät toki ole puuta. Jotkin niistä on valmistettu metallista tai synteettisistä materiaaleista (pidä silmällä esimerkiksi kierrätysterästä). Puulla on kuitenkin kaksi merkittävää etua: se on uusiutuva ja luonnossa hajoava materiaali. Lisäksi sen tuotannolla on pienemmät kasvihuonekaasupäästöt kuin vaihtoehtoisilla materiaaleilla. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että puinen sänky olisi takuuvarmasti vastuullinen valinta. Kaikkien ostamiemme puutavara-, puu- ja paperituotteiden elämä alkaa metsästä. Ja vaikka suuri osa käyttämästämme puusta tulee vastuullisesti hoidetuista metsistä, jotkin puutuotteet ovat silti peräisin kyseenalaisista lähteistä. Laittomat hakkuut ovat edelleen iso ongelma, sillä ne tuottavat paljon kasvihuonekaasuja ja tuhoavat luonnollisia elinympäristöjä. Miten voit siis olla varma, että valitsemasi tuote on kestävä kehityksen arvojen mukaisesti tuotettu, ihmisiä ja eläimiä vahingoittamatta? Kun ostat puutuotteita, tarkista onko niissä FSC:n (Forest Stewardship Council) tai PEFC:n (Programme for the Endorsement of Forest Certification) logo. Molemmat niistä takaavat, että puu on peräisin vastuullisesti hoidetusta metsästä. Voit ostaa huonekalusi myös käytettynä. Siten säästät rahaa ja pidät omatuntosi puhtaana!



Taluspaperi (rulla)

Syntykö siivotessa aina roskaa?

Taluspaperirulla on hyödyllinen ja monipuolinen tuote, mutta käytä sitä järkevästi. Paksumpi taluspaperi on ehkä hieman kalliimpaa, mutta sitä tarvitsee käyttää vähemmän. Kiinnitä huomiota paperin ympäristöystävällisyyteen. Joillekin tuotteille on myönnetty EU:n ympäristömerkki, mikä takaa sen, että tuotteen aiheuttamat ympäristöhaitat on minimoitu. Ja kun heität paperin pois, muista, että sen voi panna kompostiin, kunhan se ei ole joutunut kosketukseen haitallisten kemikaalien kanssa.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuudesta käytetään myös nimitystä biodiversiteetti. Se on elintärkeä tekijä ekosysteemien terveydelle ja lajien selviytymiselle. Biodiversiteetin ansiosta meillä on ravintoa, vettä ja viljovat maat sekä hiilivarasto. Sen rikkaus on virkistykseen lähde. Luonnon lyhytnäköinen hyväksikäyttö - metsien kaataminen ja merien ylikalastaminen - käy yhteiskunnalle kalliiksi pidemmän päälle, kun elintapaamme ylläpitävät ekosysteemit joutuvat uhatuiksi. Jos haluamme säilyttää elämän monimuotoisuuden, meidän täytyy uusiokäyttää ja kierrättää mahdollisimman paljon, sekä vähentää kulutusta ylipäätään.



Yrtit

Voinko kasvattaa yrttejä, jos minulla ei ole puutarhaa?

Oikean yrtin lisääminen voi tehdä hyvästä aterialaistavasta. Mutta kauppojen pakatut yrtit ovat usein kalliita, ja niistä käytetään vain pieni osa, loput heitetään pois. Kuulostaako tutulta? Mitä jos kasvattaisit omat yrttisi? Yrttien kotikasvattaminen on loistava tapa säästää luonnonvaroja. Ajattele, mikä määrä energiaa kuluu yrttien kuivaamiseen, pakkaamiseen ja kuljettamiseen. Ja se säästyy, kun kasvatat yrtit itse. Et edes tarvitse puutarhaa kasvattaaksesi niitä kotonasi. Aurinkoinen ikkunalaute sopii hienosti ruohosipulin, mintun, basilikan, persiljan, salvian ja timjamin kasvattamiseen. Myös paprikat, pizaratomaatit ja chilit menestyvät ikkunalaudalla. Kunhan vain muistat huolehtia niistä! Leikkaa lehtiä usein, niin yrtit kasvavat tuuheiksi. Jos vain mahdollista, istuta ne turpeettomaan kompostimultaan. Pian voit käyttää itse kasvattamiasi yrttejä, kun teet kotitekoista tomaattikastiketta pastalle!



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Ruokapiiri

Onko mahdollista saada terveellistä ja vastuullista ruokaa kotiovelle?

Etkö pidä ruokaostoksilla käymisestä? Sinua ilahduttanee tieto siitä, että ruoan tilaaminen kotiovelle on ympäristöystävällinen tapa täyttää jääkaappi. Monet ruokakaupat tarjoavat kotiinkuljetuspalveluita, mutta lisäksi monet pienemmät yritykset pyörittävät ruokapiirejä, joissa tilaamasi hedelmät ja vihannekset toimitetaan kotiovellesi. Ruokapiiriin liittymisellä on monia etuja. Tuet paikallisia kasvattajia ja vähennät kuljetuskilometrejä: sinun ei tarvitse ajaa kauppaan, mikä vähentää päästöjä. Lisäksi saat takuuvarmasti tuoretta ruokaa. Ruokapiiri on mahdollisimman ekologinen, kun ruoka tuotetaan lähialueella ja sitä toimitetaan sesongin mukaan. Pyri löytämään ruokapiiri, joka antaa tietoa toimittamistaan tuotteista sekä niiden toimitusajoista. Suosi luomupiirejä, sillä luomutuotannossa käytetään tavallista vähemmän kemikaaleja ja lannoitteita. Monet piirit myös jakavat reseptejä ja käyttöideoita myymilleen tuotteille. Muista, että kasvien suosiminen lihan sijasta hyödyttää sekä terveyttäsi että luontoa. Kannattaa kuitenkin tilata ensimmäisellä kerralla pienempi lähetys, jotta et vahingossa haaska ruokaa.



Kasvit

Voiko viherkasveilla poistaa pahat hajut?

Huonekasveilla voi tuoda palan luontoa kotiin, mutta tiesitkö, että kasvit ovat myös luontaisia ilmansuodattimia ja voivat ehkäistä flunssaa? Kasvit poistavat ilmasta vuorokaudessa 87 prosenttia haihtuvista orgaanisista yhdisteistä, jotka ovat peräisin tekokuiduista, muovipusseista, maalista, musteista ja tupakansavusta, paljastaa NASAn tutkimus. Kasvit imevät myrkyt maaperään, missä organismit muuntavat ne kasvin ravinteiksi. Sen sijaan, että lisäisit kotisi myrkkynuormaa käyttämällä kemiallisia ilmanraikastimia, jotka peittävät hajut hävittämättä niitä, käytä huonekasveja ilmanpuhdistimina. Ne imevät itseensä myös hiilidioksidia ja vapauttavat happea toimien näin hengittävien olentojen vastapareina. Näin ollen ne myös lisäävät huoneilman happitasoa. Sen lisäksi kasvit vapauttavat valtaosan saamastaan nesteestä ilmaan kosteuttaen ilmaa, mikä auttaa torjumaan yskää, vilustumisoireita, kurkkukipua ja ihon kuivumista. Valitse huonekasveja, jotka sopivat kotisi valaistusolosuhteisiin. Kastele niitä vain, kun pintamulta on kuivaa ja kunnes poistoreiät ovat kosteat.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Kukat

Miten kaukaa nämä kukat ovat tänne tulleet?

Kukilla voi helposti piristää ja raikastaa kotia luonnollisesti, mutta niillä voi olla raskas ympäristövaikutus. Useimmat Euroopassa myytävät kukat on tuotu maista, joissa puhdas vesi on kortilla. Kukkien kasvatusta pahentaa vesipulaa entisestään. On totta, että kukkateollisuus tuo paljon kaivattuja tuloja kehittyville maille. Voidaan silti kysyä, pitäisikö vesipulasta kärsivillä alueilla kasvattaa ruokaa kukkien sijasta. Lisäksi Afrikasta tuodut kukat ja viherkasvit on jouduttu tuomaan lentorahtina Eurooppaan. Niiden tuotannossa on myös käytetty runsaasti haitallisia lannoitteita ja tuholaismyrkkyjä. Yleissääntönä pyri aina ostamaan joko luomua tai paikallisesti kasvatettuja kukkia. Jos kuitenkin ostat tuontikukkaa, valitse Reilun kaupan tuotteita. Niiden tuottajat ovat sitoutuneet kohtelemaan työläisiään reilusti ja he ovat sijoittaneet rahaa yhteisö- ja ympäristöhankkeisiin. Osta kukkia, jotka ovat sesongissa. Silloin voit olla varma, ettei niitä ole tarvinnut kasvattaa keino-oloissa. Kasvihuoneet kuluttavat paljon vettä ja energiaa. Ja jos vain voit, kasvata itse omat kukkasit! Ne piristävät puutarhasi sekä houkuttelevat mehiläisiä ja perhosia.



Vuodevaatteet

Onko puuvillalakanoidesi tuotannossa käytetty tuholaismyrkkyjä?

Puuvillan tuotanto ei ole nappikauppaa. Maailmassa on yli 30 miljoonaa puuvillanviljelijää, ja puuvilla kattaa 2,4 prosenttia maapallon viljellystä pinta-alasta. Mutta tiesitkö, että puuvillapelloille levitetään noin 50 prosenttia kaikista maanviljelyssä käytetyistä tuholaismyrkyistä? Tietysti tarvitsemme kaikki vuodevaatteita, mutta on olemassa keinoja varmistaa niiden ympäristöystävällisyys. Luomutuotanto ylläpitää tai jopa parantaa viljelymaan hedelmällisyyttä sekä pitää pohjaveden ja joet puhtaina. Puuvillan tuottaminen myös vaatii paljon vettä. Jos yhden t-paidan tuottaminen vaatii 2700 litraa, mieti, paljonko lakanoihisi kuluu! Yritä saada vuodevaatteesi kestävämmän mahdollisimman pitkään ja kun ne tulevat tiensä päähän, vie ne kierrätykseen. Kun hankit uusia, valitse kestäviä, hyvälaatuisia lakanoita - halvat tekstiilit usein hajoavat nopeasti ja päätyvät pian roskiin. Kannattaa myös miettiä ostamiesi puuvillatuotteiden vaikutusta ihmisiin. Reilun kaupan merkintä takaa, että puuvilla on tuotettu eettisesti ja luontoa kunnioittaen.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Vartalovoide

Mitä oranki tuumaisi kosteusvoiteestasi?

Suihkutuotteidesi ympäristövaikutus ei riipu vain niissä käytetystä saippuasta ja kemikaaleista. Tiesitkö esimerkiksi, että suihkusaippuasi tai kosteusvoiteesi voi vaikuttaa suoraan metsien katoamiseen toisella puolen maapalloa? Palmuöljyä käytetään monenlaisissa tuotteissa - kosmetiikasta elintarvikkeisiin - antamaan niille täyteläisyyttä. Öljypalmuja kuitenkin kasvaa vain tropiikin maissa, kuten Malesiassa ja Indonesiassa.

Palmuöljyn kasvaneen kysynnän takia valtavia määriä sademetsää täytyy kaataa, ja turvesoita tyhjentää, jotta öljypalmuplantaaseille saadaan tilaa. Se johtaa ilmastomuutoksen kiihtymiseen, mutta samalla myös uhanalaisten eläinten luonnolliset elinalueet häviävät. Sen uhreja ovat mm. sumatrantiikeri ja oranki, sekä ihmiset, jotka joutuvat poistumaan plantaasien tieltä. Nykyinen tuoteselosteita koskeva lainsäädäntö sallii palmuöljyn listaamisen kasviöljyksi, eikä palmuöljyn määrää tarvitse ilmoittaa. Pyri ostamaan tuotteita, jotka sisältävät vastuullisesti tuotettua palmuöljyä. Näin autat sekä sademetsiä että kannustat yrityksiä sitoutumaan vastuullisen palmuöljyn tuotantoon.



Kahvi

Tekisikö mielesi juoda 140 litraa vettä aamiaisella?

Useimmille meistä kuppi kahvia tai teetä kuuluu olennaisesti aamuun. Mutta molemmat kuluttavat runsaasti luonnonvaroja. Energiaa ja vettä tarvitaan joka vaiheessa niiden toimitusketjua, aina tuotannosta ja kuljetuksesta käsittelyyn ja nauttimiseen. Lisäksi saatat lisätä soppaan vielä sokerin tai maidon vaatimat resurssit. Kahvin ja teen tuottajat ovat alkaneet ottaa kestävä tuotannon tarpeen huomioon yhä suuremmissa määrin. Jotta kuluttajat tietäisivät tuotteiden vastuullisuudesta, on alalla otettu käyttöön sertifikaatteja kuten Rainforest Alliance, Utz Certified ja Reilu kauppa. Vaikka sertifikaatit eroavat toisistaan, niillä kaikilla on sama päämäärä: asettaa teen ja kahvin tuotannolle sosiaaliset ja ympäristölliset standardit sekä taata tuotannon kestävyys. Valitse tuotteita, joissa on jokin näistä logoista, aina kun voit. Siten voit olla varma, että tuote on näiden standardien mukaisesti tuotettu. Ja vielä yksi juttu: jos ostat usein take-away-kahvia, mikset pitäisi mukana omaa mukia?



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Siivoustuotteet

Kuinka puhtaita siivoustuotteesi ovat?

Hyvä merkki tuotteen ympäristöystävällisyydestä on, ettei sitä tarvitse uusia kovin usein. Siivoustuotteet ovat hyvä esimerkki siitä, miten luonnonvarojen käyttöä voidaan tehostaa. Monia erilaisia siivoustuotteita pesuaineista ikkunanpuhdistajiin saa nykyisin tiivistetyssä muodossa. Pienempi määrä siis riittää samaan lopputulokseen kuin perinteisellä aineella. Pienemmät pullot vaativat vähemmän muovia, joten tuotteiden kuljettamiseen kuluu vähemmän polttoainetta ja tyhjän pakkauksen kierrättäminen on helpompaa. On kuitenkin tärkeää käyttää oikea määrä tiivistettyjä aineita. Lue käyttöohjeet huolellisesti, sillä käyttämällä liikaa teet tyhjäksi valmistajan hyvän työn.



Kala

Voimmeko syödä vastuullista kalaa koko loppuelämämme?

Vanha viisaus "meressä riittää kaloja" alkaa olla aikansa elänyt. Kalat ovat kyllä yleinen luonnonvara, mutta haasteena on kalakantojen säilyttäminen kestävällä tasolla. Monilla Euroopan vesillä yli 70 prosenttia tunnetuista kalakannoista on liikakalastuksen kohteena. Euroopan unioni on vastikään uudistanut kalastuspolitiikkansa, jotta kalakannat saataisiin palautettua kestäväälle tasolle. Kuluttajina voimme tehdä oman osuutemme auttaaksemme kalakantoja toipumaan. Ostuessasi kalaa etsi tuotteita, joissa on MSC:n (Marine Stewardship Council) logo. Se takaa, että kala on peräisin alueelta, jolla on kestävä kalakanta. Voit myös välillä kokeilla uusia kalalajeja. Pahiten ylikalastus koskee suosituimpia kalalajeja, kuten turskaa, koljaa ja tonnikalaa (etenkin sinievätonnikalaa) sekä katkarapuja. Kannat tarvitsevat aikaa toipuakseen. Vaihtoehtoisesti voit valita muita valkoliaisia kaloja, kuten seitiä. Sen maku on yhtä hyvä, ja hintakin on usein turskaa ja koljaa halvempi. Voit myös kokeilla sertifioituilta kalankasvattamoilta saatavaa luomukalaa: tällä hetkellä saatavana on vain luomulohta ja -taimenta, mutta myös turskaa, ruijanpallasta ja meriahventa saanee pian.



Hunaja

Tiesitkö, että tulevaisuutemme on mehiläisten käsissä, tai oikeastaan jaloissa?

Jokaviikkoisen ruokaostoskorimme täyttäminen vaatii paljon kovaa työtä, energiaa ja aikaa. Suurimmasta osasta vastaavat mehiläiset. Mehiläiset tekevät muutakin kuin tuottavat hunajaa: ne toimivat pölyttäjinä. Kokonaiset 80 prosenttia ruokasadostamme on hyönteisten pölyttämää. Mutta mehiläisten määrä on laskussa monessa maassa. Syyksi arvellaan saasteiden, tuholaismyrkkujen, tautien ja elinolojen muuttumisen yhteisvaikutusta. Voit tukea mehiläiskantaa luomalla omalle pihallesi ympäristön, jossa pölyttäjähyönteiset viihtyvät. Useimmat ruusu-, minttu-, herne- ja asterikasvit ovat mehiläisten mieleen. Ja jos haluat todella auttaa, ala harrastaa mehiläistenhoitoa. Se on helpompaa kuin arvaatkaan. Et edes tarvitse kalliita varusteita – suurimman osan voit valmistaa itsekin.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Haaskaus

Kun haaskaamme jonkin tuotteen, haaskaamme samalla kaikki luonnonvarat, jotka se on vaatinut - aina valmistuksesta hävittämiseen. Mieti hetki, miten suuri ympäristövaikutus näiden luonnonvarojen menettämällä on, ja harkitse tarkkaan, ennen kuin ensi kerran heität jotain roskiin.



Juomat

Jos ruuan haaskaaminen on pahasta, entä juomien?

Heitämme pois paljon muutakin kuin ruokaa - ajattele, kuinka paljon kaadamme juomia lavaariin joka päivä. Aina kun kaadat juomaa viemäriin, haaskaat muutakin kuin itse nesteen: kaadat pois veden ja energian, jonka juoman tuottaminen ja kuljettaminen on vaatinut. Haaskaat myös ne voimavarat, jotka tarvitaan juoman käsittelyyn jäteveden puhdistuksessa. Kuten ruuankin kohdalla, juomien haaskaamista voi vähentää muutamalla helpolla konstilla. Tee vain sen verran juomaa kuin aiot juoda kerralla. Tämä koskee erityisesti teetä ja kahvia, sillä niiden tuotanto vie paljon luonnonvaroja. Osta juomatiivisteitä: samankoinen pakkauskestävä pidempään. Pyri myös käyttämään tuotteet, jotka ovat jo nähneet parhaat päivänsä. Teet esimerkiksi herkullisen kastikkeen yhdistämällä ylijääneen punaviinin pehmenneiden tomaattien ja itse kasvattamiesi yrttien kanssa.



Hedelmäkori

Mistä kaukaa ananas päätyy ostoskoriisi?

Meitä kehoitetaan syömään viisi annosta hedelmiä ja vihanneksia päivässä. Hedelmien valitseminen voi kuitenkin aiheuttaa eettistä päänvaivaa. Harva taho osaa vieläkään antaa asiasta suosituksia. Hedelmien kuljetusmatkalla on loppujen lopuksi kuitenkin vähemmän merkitystä kuin voisi kuvitella. Ruuan rahtauksesta pidetään yleisesti suurena ympäristöhaittana. Ja on totta, että lentoteitse kuljetetut hedelmät ja vihannekset aiheuttavat hiilidioksidipäästöjä. Joinakin vuodenaikoina tuontihedelmien ympäristövaikutus on kuitenkin pienempi kuin kotimaisten hedelmien kasvattaminen. Kasvihuoneet nimittäin kuluttavat paljon energiaa. Meidän tulee joka tapauksessa suosia hedelmiä ja vihanneksia ruokavaliossamme. Hedelmien ympäristövaikutus on kuitenkin paljon pienempi kuin monien muiden ruoka-aineiden, kuten maidon, pastan ja lihan ympäristövaikutus. Joten osta hedelmiä huoletta, mutta aina kun mahdollista, osta paikallisia sesongin tuotteita ja suosi luomua. Pyri myös suosimaan Reilun kaupan ja Rainforest Alliancen hyväksymiä tuotteita. Ne on tuotettu ihmisiä ja luontoa kunnioittaen.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Mädät tomaatit

Pitääkö sinun heittää vanhentuneet tomaatit roskeen?

Ruuan heittäminen roskeen ei ole ekologisesti kestävä. Ajattele, kuinka paljon luonnonvaroja vaatii kasvat-
taa, pakata, kuljettaa ja säilöä ruoka, jonka sinä annat jääkaappiisi. Mieti, miten paljon energiaa ja vettä
menee hukkaan, kun ruoka heitetään pois. Euroopassa heitetään joka vuosi roskeen miljoonia tonneja ruokaa,
ja suuri osa siitä on täysin syömäkelpoista. Tutkimusten mukaan eurooppalaiset taloudet heittävät roskeen
noin neljänneksen ostamastaan ruuasta - luultavasti jopa enemmän. Mukana on paljon syömäkelpoista ruo-
kaa. Jos tämä ruoka olisi syötty, hiilipäästöjen väheneminen vastaisi joka neljänneksen auton poistamista liikene-
teestä! Voit tehdä oman osasi ruokajätteen vähentämisessä varsin helposti. Jos tomaatit ovat jo turhan
pehmeitä syötäväksi raakana, mikset tekisi niistä kastiketta tai keittoa? Näin säästyt myös valmiin teollisen
kastikkeen ostamiselta, joten säästät selvää rahaa ja autat ympäristöä. Sitä paitsi itse tehty kastike maistuu
ostettua paremmalta ja on sitä terveellisempää.



Perkeet ja munankuoret

Mihin veisit perunankuoresi?

Kotikomposti olisi paras paikka perkeille ja munankuorille. Silloin saat niistä kompostimultaa, jolla voit paran-
taa kasvimaasi tuottavuutta. Yhtälailla 'vihreä' ratkaisu on perustaa matofarmi keittiöjätteiden hoitoon. Voit
tehdä oman farmisi vanhasta roskiksesta tai pahvilaatikosta. Joillain alueilla keittiöjätteet kerätään talteen
yhteiskunnan puolesta. Silloin ne joko kompostoidaan, tai niistä tuotetaan anaerobisen käymisen avulla bio-
kaasua. Kaasu voidaan hyödyntää lämmön- ja sähköntuotannossa. Ole kuitenkin tarkkana, ettei biojätteen
sekaan päädy haitallista pakkausjätettä.



Viikon ruokalista jääkaapissa

Osaatko tehdä ostokset taloudellisesti?

Heitämme joka vuosi roskeen uskomattoman määrän pääosin syömäkelpoista ruokaa. Yksi parhaista keinoista
vähentää ruuan haaskausta on suunnitella ateriat etukäteen. Tarkista aina mitä ruokaa sinulla on jääkaapissasi,
ennen kuin lähdet kauppaan. Näin et osta turhaan tuotteita, joita sinulla jo on. Tee sitten lista aterioista, joita aiot
valmistaa tulevalla viikolla, ja kirjoita ylös tarvitsemasi raaka-aineet. Sitten tiedät tarkalleen, mitä kaupasta tar-
vitset. Jos teet ruokaa koko perheelle, voit pyytää kaikkia perheenjäseniä auttamaan listan tekemisessä. Silloin
kaikki saavat mieluista ruokaa, ja koko perhe tutustuu samalla ruuan hyötykäytön periaatteisiin.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Paketoitut omenat

Miksi omenat pitäisi paketoita?

Luonto on paketoitunut useimmat hedelmät valmiiksi, joten lisäpakkauksille on harvoin tarvetta. Jos voit valita irtotavaran ja pussitettujen omenien välillä, mieti hetki sitä energiamäärää, jonka turhan pakkauksen tuottaminen, kuljettaminen ja hävittäminen vaatii. Valmiiksi pakattuja hedelmiä voit joutua ostamaan enemmän kuin tarvitset. Kun heität ylimääräiset ros kiin, ostamiesi omenoiden ympäristövaikutus kasvaa hurjasti. Hedelmien syönnin lisääminen on joka tapauksessa hyväksi: paitsi että ne ovat terveellisiä, niillä on yleensä myös pienempi ympäristövaikutus kuin esimerkiksi liha- ja maitotuotteilla.



Biojäteastia

Tee ruoantähteistä mustaa kultaa

Tutkimusten mukaan eurooppalaiset heittävät vuodessa pois 90 miljoonaa tonnia ruokaa, eikä tähän vielä sisälly maa- ja kalatalouden osuus. Ajattele, kuinka paljon energiaa ja luonnonvaroja vaatii kasvattaa, säilöä, kuljettaa ja hävittää ruoka, joka jää sinulta käyttämättä. Ruoantähteiden kompostointi voi auttaa vähentämään vahinkoa.

Ruoantähteet hajoavat ilman vaikutuksesta muodostaen mehevää kompostimultaa, joka auttaa kasveja kukoistamaan ja vähentää veden, lannoitteiden ja torjunta-aineiden tarvetta. Kompostimulta parantaa maaperän rakennetta ja ravinnepitoisuutta niin, että se sitoo vettä aiempaa paremmin. Hedelmällinen maaperä on myös eduksi tuholaisten ja tautien torjunnassa, sillä se ylläpitää monimuotoista ravintoverkkoa. Kaatopaikalle viedyt ruoantähteet sitä vastoin jäävät paitsi ilman hajottavasta vaikutuksesta ja päästävät ilmakehään metaania, joka on voimakas kasvihuonekaasu. Kun tähteet kompostoidaan, metaania ei synny juuri lainkaan.

Jos sinulla on oma komposti, tuotat jatkuvasti erinomaista maanparannusainetta puutarhaasi ja huonekasveille. Myös kunnallinen biojätekeräys voi turvallisesti käsitellä ruoantähteitä keskitetyissä laitoksissa, jotka tuottavat kompostimultaa tai perustuvat mädätykseen.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Lasipullot ja -purkit

Miksi lasi on ensiluokkainen materiaali?

Lasi on 5 000 vuotta vanha materiaali, mutta se ei ole poistumassa käytöstä – ja hyvästä syystä. Lasi on täysin uudelleenkäytettävä ja loputtomiin kierrätettävä materiaali. Pyri ostamaan kierrätyspulloihin pakattuja juomia: lasipulloja voi turvallisesti uusiokäyttää, sillä ne eivät juurikaan kulu ja ne on helppo pestä. Suomessa on kattava pullonpalautusjärjestelmä. Saat jokaisesta palauttamastasi pullosta panttimaksun takaisin. Pullot palautetaan valmistajalle uusiokäyttöön, joten juoman ostaessasi maksat vain pullon sisällöstä. Voit uusiokäyttää lasipulloja ja -purkkeja myös juomien säilyttämisessä, kynttilänjalkoina ja kynätelineinä. Jos olet kätevä käsistäsi, voit askarrella niistä vaikka tyylikään vaatenaulakon, lampunvarjostimen tai pullokristallikruunun. Voit myös antaa käytetyt purkit ja pullot ystävälle, joka keksii niille hyötykäyttöä. Jos viet lasin kierrätykseen, mieti, miten vähennät kasvihuonekaasupäästöjä: yhden pullon kierrätyksestä säästyvä energia vastaa television 20 minuutin virrankulutusta.



Hajonnut tietokone

Kotisi salainen aarre

Tiesitkö, että tietokoneiden piirilevyissä ja kännyköissä on arvometalleja, jopa kultaa ja hopeaa? Tai että kaivosyhtiöiden on seulottava tonni malmia saadakseen gramman kultaa, mutta sama määrä on saatavissa 41 vanhasta matkapuhelimesta? Tietokoneiden, matkapuhelinten ja muiden elektroniikkalaitteiden valmistukseen käytetään joka vuosi 7 500 tonnia hopeaa. Muutkin näiden laitteiden sisältämät metallit ovat hyvin kierrätyskelpoisia. Alumiini tarvitsee vain sulattaa ja valaa uudestaan, mikä vie ainoastaan 5 prosenttia siitä energiamäärästä, joka tarvitaan alumiinin valmistukseen bauksiitista. Teräs voidaan kierrättää ja käyttää uudelleen vaikkapa siltoihin, rautateihin, autoihin, pyöriin, paperiliittimiin ja säilyketölkkeihin. Arvometalleista on pulaa ja niiden louhinta turmelee ympäristöä, ja silti heitämme vanhoja laitteita pois asiaa ajattelematta. Sähkö- ja elektroniikkaromu on Euroopan nopeimmin kasvavia jätevirtoja. Sen volyyymi kasvaa 3–5 prosenttia vuodessa. Jos sinulla on vanha, mutta edelleen toimiva televisio, puhelin tai tietokone, mikset myisi tai lahjoittaisi sitä pois sen elinkaarta pidentääksesi? Tämä auttaa vähentämään raaka-aineiden louhinnan tarvetta ja säästää luonnonvaroja. Jos laite ei enää toimi, tarjoa sitä paikalliselle yritykselle, joka kunnostaa vanhoja laitteita. Näin luodaan työpaikkoja kehämäiseen talouteen ja taataan entistä edullisempien laitteiden tarjonta. Huolimatta EU:n pyrkimyksistä parantaa keräyksen ja kierrätyksen osuutta suuri määrä elektroniikkajätettä päätyy edelleen laittomasti Afrikkaan tai Aasiaan, missä paikalliset, lapsetkin, purkavat komponentteja käsin saadakseen talteen romumetallin ja polttavat loput. Poltettaessa vapautuu myrkykkaasuja, jotka saastuttavat ravintoa, maaperää ja pintavesiä. Kun sinulta seuraavan kerran hajoaa elektroniikkalaitte, muista viedä se oikeaan keräyspisteeseen. Voit samalla kysyä kunnan viranomaisilta, miten he käsittelevät keräämänsä elektroniikkajätteen.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Avaamaton maalitölkki

Maailma maalaten paremmaksi

Vanhat maalit, lakat, akut ja paristot ja monenlainen remonttijäte ovat myrkyllisiä aineita, ja ne on hävitettävä varoen, jottei ympäristö saastu. Kun ostat maalia tai lakkaa, yritä löytää tuote, jossa on ympäristömerkki. Vältä tuotteita, joiden tuoteselosteessa on varoitusmerkki. Useimmiten merkki on oranssin tai keltaisen neliön sisällä oleva musta tunnus, jossa on kuvaus vaarasta. Älä osta liikaa. Suuri osa ostetusta maalista jää käyttämättä ja päätyy ongelmajätteeksi. Luonnonmukaiset maalit, maitomaalit ja kalkkimaalit sisältävät vähemmän haitallisia ainesosia kuin tavalliset maalit. Myös kierrätettyä maalia on saatavilla. Jos sinulta jää maalia yli, vie se lähimpään kierrätyskeskukseen. Kaikki akut ja paristot voidaan myös kierrättää. Prosessissa kerätään talteen tuhansia tonneja metalleja, jotka voidaan käyttää uusien paristojen tuotannossa. Ilman talteenottoa akkujen ja paristojen elohopea, lyijy ja kadmium voivat päätyä maaperään. EU-direktiivikin kannustaa paristojen kierrättämiseen. Sen ansiosta löydät esimerkiksi ruokakaupoista keräysastioita, joihin voit toimittaa vanhat paristot kierrätettäväksi. Ladattavien paristojen ostaminen käy kuitenkin halvemmaksi pidemmän päälle.



Rautaromu

Älä heitä pois, vaan korjaa!

Rikkoontuneen esineen korjaus voi olla helpompaa kuin luuletkaan. Netin keskustelufoorumit ja opetusvideot pursuavat tietoa siitä, miten esineitä voi korjata. Ystäväsi ja perheenjäsenesi osaavat ehkä auttaa. Voit myös etsiä lähiseudulta korjaamon tai askartelupajan: niitä on paljon, mutta ne eivät yleensä sijaitse ostoskatujen varsilta tai kauppakeskuksissa. Ne voivat olla yhteisöhankeita, jotka tarjoavat yhteisössä kaivattuja työpaikkoja ja koulutusta. Miten paljon parempi onkaan tukea paikallista yritteliäisyyttä ja suojella ympäristöä kuin heittää pois lähes uusi esine!

Jos sinun on ostettava uusi tuote, kysy jälleenmyyjältä, millaista korjauspalvelua jälleenmyyjä tarjoaa tuotteen rikkoutuessa. Lue tuotearvioita varmistuaksesi, että valitset kestäväksi havaitun mallin.

Jos tuote ei enää kelpaa alkuperäiseen tarkoitukseensa, sillä voi silti olla uusiokäyttöarvoa. Vanhasta matkालaukusta voi tehdä nukkekodin; vanhoista puutarhan bambukepeistä voi leikata ja sitoa pöntön mehiläisille; ja vanhoja tyyynyjä ja täkkejä voi käyttää vanhalla matolla peitettävän rahin tai leposohvan aineksina. Vain mielikuvitus on rajana. Jos olet kätevä käsistäsi, voit perustaa vaikka nettikaupan luomustesi myyntiin.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Vanhat vaatteet

Luonnonvarojen haaskaus on out!

Oletko joskus ostanut työhaastattelua varten puvun, joka ei enää istunutkaan, kun seuraavan kerran aiot käyttää sitä? Tai ostanut erityiseen tilaisuuteen mekon, jota et ole käyttänyt toiste? Vaatekaappisi perällä käyttämättöminä lojuvien vaatteiden tuottaminen on kuluttanut paljon luonnonvaroja ja energiaa. Joten ensi kerran kun olet ostoksilla, mieti myös vaatteiden ympäristövaikutusta - niiden vaatimaa vettä ja energiaa, sekä mahdollisia saastepäästöjä. Mieti sitten, tarvitsetko vaatetta oikeasti. Mieti, kuinka paljon voisit säästää ottamalla kaiken hyödyn irti jo omistamistasi vaatteista sen sijaan, että ostat koko ajan uusia.

Vaatteetkin voi ostaa käytettyinä. Kirpputoreilla, second-hand-myymlöissä ja netin huutokauppasivustoilla myydään lähes käyttämättömiä tuotteita. Jos sinulla on vaatteita, joille et löydä käyttöä, järjestä ystäväsi tai työkavereidesi kanssa vaihtajaiset, joissa jokainen saa itselleen uusia asuja. Tai lahjoita turhat vaatteet verkon vaihdantasivustojen kautta tai hyväntekeväisyyteen. Tuore brittitutkimus osoitti, että voisimme säästää jopa 90 prosenttia juhlavaatteisiin käyttämästämme rahasta, jos vuokraisimme ne ostamisen sijaan. Se myös vähentäisi hiilidioksidipäästöjä 1,7 miljoonaa tonnia joka vuosi. Kun saat seuraavan kerran kutsun hieppoon tilaisuuteen, harkitse puvun vuokraamista.



Jäteastia (muu jäte)

Millainen on jalanjälkesi?

Keskimäärin vain 40 prosenttia Euroopan kotitalousjätteestä menee uusiokäyttöön tai kierrätetään. Joissakin maissa yli 80 prosenttia jätteestä menee yhä kaatopaikalle. Tämä on järjetöntä. Täytämme jäteastiamme materiaaleilla, joilla on yhä rahallista arvoa. Haaskaamme rahaa, energiaa ja luonnonvaroja – vettä, metalleja, ravinteita, maaperää ja kasveja – joista tuotteet alun alkaen valmistetaan. Jokainen eurooppalainen tuottaa tällä hetkellä keskimäärin puoli tonnia talousjätettä vuodessa. Se on valtava määrä hukkaan heitettyjä raaka-aineita. Jätteen muuntaminen resurssiksi on vihreän talouden keskeinen opetus. Kaikki voidaan käyttää uudelleen, kierrättää tai kompostoida. Kyse on vain oikeasta lajittelusta ja jätevirtojen järkevästä hallinnasta. Voit aloittaa kotona vähentämällä tämän jäteastian sisältöä mahdollisimman paljon. Tämä on ensimmäinen askeleesi kohti jätteiden nollalinjaa. Jätteen yhteiskunta vaatii tietenkin myös tuotesuunnittelun, valmistuksen ja jätteenkäsittelyn innovaatioita. Jokainen voi vaikuttaa asiaan. Osta ainoastaan se, mikä on tarpeen; osta tuotteita, joita voi käyttää uudelleen; korjaa tavarat niiden rikkoutuessa; käytä ruoantähteet ennen kuin ne pilaantuvat; vältä tarpeetonta pakkaamista; myy tai lahjoita pois tavarat, joita et tarvitse; lajittele jätteet huolellisesti kotona ja töissä ja neuvo myös perhettäsi ja ystäviäsi lajittelussa.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Jäteastia (jätepaperi)

Otatko puista kaiken irti?

Vähennä paperijätettä pyytämällä suosimiasi kauppoja ja matkatoimistoja lähettämään mainoksensa sähköpostikirjeinä isojen painettujen kuvastojen ja esitteiden sijaan. Valitse sähköinen laskutus paperilaskun sijaan. Sen sijaan, että ostat uuden kirjan, jonka kuitenkin luet vain kerran, lainaa se kirjastosta, vaihda kirjoja ystävien kanssa tai käytä kirjaston tai kahvilan vaihtokirjahyllyä, jos lähistöltä löytyy sellainen. Muista kiinnittää postilaatikoosi "Ei mainoksia" -tarra.

Älä heitä paperia yleisjätteen sekaan. Paperi voidaan teoriassa kierrättää jopa kuudesta seitsemään kertaan, vaikkakin Euroopassa, joka on kuitenkin paperinkierrätyksen edelläkävijä, todellinen kierrosten määrä on lähempänä kolmea tai neljää. Euroopan paperiteollisuus käyttää nykyisin raaka-aineena jo enemmän keräyspaperia kuin ensiökuitua. Luonnonvarojen ja energian säästämiseksi kierrätysmassaa sekoitetaan ensikuituun niin paljon kuin mahdollista: paperinvalmistus keräyskuidusta vaatii 70 prosenttia vähemmän energiaa kuin sen valmistus puuraaka-aineesta. Ruoan tahrinankin paperin voi kierrättää, mutta ei keräyspaperin mukana. Sen voi panna kompostiin tai käyttää biojätepussina.



Jäteastia (muovijäte)

Miten tyylikäs entinen jogurttipurkki onkaan päälläsi!

Muovi on halpaa, kevyttä ja kestävä. Ei siis ole mikään yllätys, että maailman muovintuotanto kasvoi vuonna 1950 tuotetusta 1,5 miljoonasta tonnista (Mt) vuonna 2012 tuotettuun peräti 288 Mt:iin, josta määrästä 57 Mt tuotettiin Euroopassa. Nyt ongelma on se, että muovijätettä on kaikkialla ja että muovin hajoaminen luonnossa voi kestää jopa 500 vuotta. Muovijätettä voidaan kierrättää, mutta vasta tuskin neljännes Euroopassa kerätystä muovijätteestä kierrätetään. Muovi voidaan sulattaa ja valaa uusiksi tuotteiksi, kuten pulloiksi, kyniksi, puutarhahuonekaluiksi tai vesitynnyreiksi, tai silputa ja muuntaa polyesteriksi, josta valmistetaan vaatteita: 25:stä 2 litran muovipullostaa saa yhden aikuisten fleece-puseron. Toistaiseksi yhä lähes puolet Euroopan muovijätteestä päätyy kaatopaikoille ilman toivoa kierrätyksestä tai talteenotosta. Muovijätteen erottelu on tärkeää, mutta jätteen syntymisen estäminen on silti ensisijainen ratkaisu.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Muovipullo

Paljonko öljyä kuluu muovipullon valmistukseen?

Tiesitkö, että muovien valmistukseen kuluu valtavat määrät fossiilisia polttoaineita? Määrä on useimpien arvioiden mukaan noin 8 prosenttia maailmassa tuotetusta öljystä. Asiaa voi ajatella näin: yhden litran muovipullon valmistukseen menee neljänneslitra öljyä. Tämä on melkoinen määrä luonnonvaroja tuhlatavaksi poisheitettävään tuotteeseen. Laskelmassa ei edes oteta huomioon pullon kuljetukseen, markkinointiin ja hävitykseen tarvittavaa energiaa. Useimmissa Euroopan maissa voi juoda hanavettä täysin huoletta ja käytännössä ilmaiseksi. Jos hanaveden maku ei miellytä, voit ostaa suodatinkannun. Jos muovipullojen ostaminen on tarpeen, osta yksi iso pullo useamman pienen sijaan. Ja muista kierrättää pullot: useat kunnat keräävät jo muovijätettä, ja ne on veloitettu siihen viimeistään vuonna 2015.



Snorkkeli ja maski

Haluatko uida muovivellissä?

Osallistumalla rannan tai joenvarren siivouspäivään teet enemmän kuin vain kaunistat maisemaa. Se voi säästää henkiä. Joka vuosi valtameriin päätyy miljoonia tonneja roskaa. Etenkin muovi on ongelma: lahjanaurut, sixpack-pakkausten muovisiteet ja poisheitetyt kalaverkot ovat ansoja hylkeille, valaille ja merikilpikonille, ja monet vesilinnut syövät muovia luultuaan sitä ruoaksi. Ennen pitkää merten muovijäte hajoaa mikroskooppiseksi muovitomuksi, joka öljypohjaisena sitoo meren muita haitallisia kemikaaleja. Myrkylliset hiukkaset muodostavat keskittymiä, joissa myrkkypitoisuus on jopa miljoonakertainen ympäröivään meriveiteen verrattuna. Kalat ja vesilinnut syövät näitä rakeita, jotka näin joutuvat ravintoketjuun ja voivat päätyä lautasellemme. Euroopan siivouspäivään (www.letsleanupeurope.eu) osallistumisen lisäksi voimme vähentää merten roskaantumista viemällä omat jätteemme mennessämme retkeillessämme ja välttämällä kertakäyttöisiä muovipusseja ja muita tarpeettomia muovipakkauksia.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Kosteuspyyhkeet

Mieti ennen kuin viskaat menemään

Wc-pöntöstä vedetty aine ja tavara voi päätyä jokiin, järviin, meriin ja maaperään, missä se voi saastuttaa ympäristöä. Vedenkäsittelylaitokset selviävät helposti ihmisjätteestä ja paperista, mutta puhdistusaineet ja muut vesistöön kuulumattomat aineet on vaikeampi poistaa vedestä. Kosteuspyyhkeet ja muut kiinteät esineet tukkivat suodattimia, ja niiden poisto tulee kalliiksi. Luontoon päästyään vesistöön kuulumattomat aineet lisääntyvät ja uhkaavat elinympäristöjä ja luontoa. Tiesitkö, että jäämiä lääkaineista, kuten antibiooteista ja ibuprofeenista, löytyy usein myös juomavedestä? Voit auttaa varmistamalla, ettet vedä pöntöstä mitään muuta kuin virtsaa, ulosteita ja wc-paperia. Lääkeaineet, pumpulitupot, kosteuspyyhkeet ja terveysiteet kuuluvat yleisjätteeseen, tai ne tulee toimittaa hävitettäväksi (esimerkiksi vanhaksi menneet tai käyttämättömät lääkkeet palautetaan apteekkiin).



Lautanen

Ovatko silmäsi isommat kuin vatsasi?

Vältä valmistamasta enemmän ruokaa kuin pystyt syömään ja käytä pienempiä annoskokoja, niin voit vähentää ruokajätteen määrää. Ostamasi ruuan kasvattaminen, pakkaaminen, kuljettaminen ja säilöminen vaatii paljon luonnonvaroja. Mieti, miten paljon energiaa ja vettä menee hukkaan, kun ruoka heitetään pois. Euroopassa heitetään joka vuosi roskeen miljoonia tonneja ruokaa, ja suuri osa siitä on täysin syömäkelpoista. Voit tehdä oman osasi ruokajätteen vähentämisessä varsin helposti. Osta vain tarvitsemasi määrä ja käytä ylijääneet tuoretuotteet vaikka keittoon tai kastikkeisiin. Näin säästät rahaa ja ympäristöä. Sitä paitsi itse tehty kastike maistuu ostettua paremmalta ja on sitä terveellisempää. Monet kunnat keräävät jo biojätettä. Jos kunnassasi ei ole biojätekeräystä, voit alkaa itse kompostoida tähteitä. Jos tilasta on pulaa, voit perustaa matofarmin, jota voi säilyttää parvekkeella tai varaston nurkassa. Se pystyy hajottamaan jopa valmista ruokaa ja lihaa.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Uusiokäyttö

Luonnonvarojen tehokas käyttö on omistamiemme tuotteiden käyttämistä koko rahan edestä. Kun tavara käy itsellemme tarpeettomaksi, tarjoamme sitä toisille, joilla sille vielä on käyttöä. Voit jatkaa vaatteiden, kenkien ja kirjojen elinkaarta antamalla ne hyväntekeväisyyteen.

Kirja

Kirjan VOI arvostella kansien perusteella!

Paperinkäyttöämme miettiessä menee helposti pää pyörälle. Vaikka kirjoihin käytetään vain 2 prosenttia maailman paperintuotannosta, ei se tarkoita sitä, etteikö kirjoilla olisi merkitystä ympäristölle. Kirjojen takia joudutaan kuitenkin kaatamaan puita. Joten tutki sisäkannet ostaessasi kirjoja. Monet suuret painotalot käyttävät nykyisin kierrätyspaperia tai paperia, jolla on vastuullisen metsänhoidon sertifikaatti. Kannessa kyllä kerrotaan, jos paperi on kierrätettyä tai vastuullisesta lähteestä. Älä heitä kirjaa pois luetuasi sen, vaan anna se ystävälle tai myy se divariin – tai jos muu ei auta, vie kirja kierrätykseen. Jos olet siirtynyt lukemaan kirjasi sähköisessä muodossa, älä jätä lukulaitettasi turhaan laturiin ja sammuta aina virta, kun et käytä sitä.

Peli

Leikin loppu? Ei, jos osaat pelata oikein.

Tietokonepelit voivat tarjota tuntikaupalla viihdettä, mutta useimmilla peleillä on rajallinen elinikä. Kun olet pelannut sen läpi, loppuu leikki useimmiten siihen. Silloin olisikin tärkeintä hävittää peli vastuullisesti. Älä vain heitä peliä roskiin. Monet pelit sekä cd- ja dvd-levyt sisältävät myrkyllisiä yhdisteitä, joten ne vaativat erikoiskäsittelyä. Pelattuasi pelin läpi voisit antaa sen kaverille, lahjoittaa hyväntekeväisyyteen tai vaihtaa sen toiseen peliin. Monet peliliikkeet antavat peleistä vaihdossa hyvitystä tai ostavat käytettyjä pelejä.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Rätit

Mikset käyttäisi kangasrättiä paperisen sijaan?

Olet varmaan joskus miettinyt, onko parempi käyttää paperipyyhkeitä vai kuivauspuhallinta yleisissä ves-soissa. Mutta entä kotonasi? Talouspaperi on kätevä keino sotkujen siivoamiseen, mutta sen käyttö ei ole järin ympäristöä säästävä teko. Mikset käyttäisi kangasrättiä paperin sijaan? Talouspaperit ovat kertakäyttöisiä, mutta rievun voi aina pestä ja käyttää uudelleen. Jopa uuden pyyhkeen ostaminen on kannattavampaa kuin talouspaperivuorten kerääminen.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Kierrättäminen

Jätteiden kasaaminen kaatopaikalle ei ole kestävää toimintaa. Se vahingoittaa ympäristöä ja haastaa arvokkaita luonnonvaroja, jotka voitaisiin myös uusiokäyttää. Esimerkiksi paperin ja muovin kierrättäminen on helppo tapa vähentää jokapäiväisen elämäsi ympäristövaikutusta.



Rätit

Olisiko aika ottaa rätti käyttöön?

Olet varmaan kuullut keskusteltavan siitä, onko yleisissä vessoissa parempi käyttää paperipyyhkeitä vai kuivauspuhallinta. Mutta miten on talouspaperin käyttö kotonasi? Talouspaperit ovat toki käteviä nesteiden ja sotkujen siivoamiseen, mutta ne eivät ole kovin ympäristöystävällisiä. Jos olet tähän asti käyttänyt talouspaperia siivoukseen, voit vaihtaa siivousvälineeksi rievun. Talouspaperit ovat kertakäyttöisiä, mutta rievun voi aina pestä ja käyttää uudelleen. Jopa uuden pyyhkeen ostaminen on kannattavampaa kuin talouspaperivuorten kerääminen. Pyri kuitenkin ostamaan luomupuuvillaisia tai Reilun kaupan tuotteita.



Roskis

Mikset kasvattaisi roskiskokoelmaasi?

Euroopan vaurastuessa me tuotamme yhä enemmän jätettä. Joka vuosi heitämme yksistään EU:n alueella roskeen kolme miljardia tonnia jätettä – noin kuusi tonnia kiinteää jätettä per kansalainen. Luonnonvarojen tehokkaan käytön kannalta olisi tietysti parasta olla tuottamatta niin paljon roskaa. Mutta kun sitä syntyy, pitäisi meidän pyrkiä kierrättämään tai hyötykäyttämään jätteet. Kierrättäminen on loistava tapa säästää energiaa ja luontoa: mitä enemmän kierrätämme, sitä vähemmän tarvitsemme uusia raaka-aineita. Tiesitkö esimerkiksi, että paperin kierrättäminen vaatii 70 prosenttia vähemmän energiaa kuin uuden paperin valmistaminen? Ota selvää, mitä kaikkea kotialueellasi voidaan kierrättää – luultavasti noin 60-80 prosenttia tuottamastasi jätteestä. Jos lähialueellasi ei kerätä tiettyjä kierrätysmateriaaleja, voit tehdä sen itse. Hanki itsellesi muutama sopiva astia, joihin kerätä materiaalit, ja kun kierrätettävää kertyy tarpeeksi, vie ne lähimpään kierrätyspisteeseen.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Muovipullo

Paljonko vettä mahtuu muovipulloon?

Muovijätteen kasvava määrä aiheuttaa huolta monille, mutta jätteen syntymistä voi vähentää monilla tavoin. Muovipullot voi kierrättää helposti, mutta niitä voi myös uusiokäyttää useamman kerran, kunhan noudattaa muutamaa perusohjetta. Aina kun käytät pulloa uudelleen, pese se lämpimällä vedellä ja pesuaineella ja kuivaa se huolellisesti. Näin bakteerit eivät pääse lisääntymään. Kun pullo ei ole enää käyttökuntoinen, sen voi kierrättää. Useimmat kunnat keräävät muovijätettä. Jos omasi ei kerää, vie muovipullot keräyspisteeseen. Hanavesi on Euroopassa yleisesti ottaen juomakelpoista, mutta jos sinun täytyy ostaa pullovetä, osta mieluummin yksi iso pullo kuin useita pieniä. Se tulee halvemmaksi, ja käytät luonnonvaroja tehokkaammin.



Muoviset takeaway-astiat

Voiko muoviasiatioita uusiokäyttää?

Noutoruoka on monien salainen pahe. Voit kuitenkin tehdä paheestasi hieman kestävämmän. Uusien muovirasioiden ostaminen ruuan säilytystä varten ei ole kovin vastuullista, kun voisit käyttää myös saamiasi takeaway-astioita. Niihin on hyvä säilöä ruuantähteet, kastikkeet ja salaattit. Rasiat kestävät pidempään, kun et käytä niitä ruuan lämmittämiseen. Se on myös turvallisempaa: muoviasiatioista voi irrota kemikaaleja kuumentaessa.



Muovipussit

Onko kertakäyttöpusseille vaihtoehtoa?

Muovipusseista on tullut nykyajan kulutusyhteiskunnan symboli. Käytämme niitä miljoonittain joka päivä, ja usein ne päätyvät roskiin vain muutaman minuutin käytön jälkeen. Keski-ikäinen EU-kansalainen käyttää joka vuosi miltei 250 muovipussia. Useimpia käytetään vain kerran. Osa pusseista on niin heikkolaatuisia, ettei niitä viitsitä kierrättää. Ne päätyvät mereen tai kaatopaikalle, missä niiden maatumisen voi kestää satoja vuosia. Paras ratkaisu olisi ottaa oma kassi mukaan kauppaan: kangaskassi on kevyt ja helppo kuljettaa mukana. Valitse mielellään luomukassi, jonka tunnustat ekomerkillä. Tai mikset ottaisit perinteistä kauppakoria jälleen käyttöön?



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Lasi

Miksi lasi on ensiluokkainen materiaali?

Lasi on 5 000 vuotta vanha materiaali, mutta se ei ole poistumassa käytöstä – ja siihen on hyvä syy. Lasi voidaan nimittäin kierrättää täydellisesti rajattomia kertoja. Ennen kuin viet lasipullot ja -purkit kierrätykseen, mieti, olisiko sinulla niille uutta käyttöä. Uusiokäyttö on aina tehokkaampaa kuin kierrätys, sillä se ei vaadi energiaa, vettä tai muita resursseja, joita kierrättämisessä kuluu. Lasipulloja voi turvallisesti uusiokäyttää miltei rajattomasti, sillä ne eivät juurikaan kulu ja ne on helppo pestä. Voit käyttää lasipulloja ja -purkkeja juomien säilyttämiseen, kynttilänjalkoina ja kynätelineinä. Jos olet kätevä käsistäsi, voit askarrella niistä vaikka tyylikään vaatenaulakon, lampunvarjostimen tai pullokristallikruunun. Voit myös antaa käytetyt purkit ja pullot ystävälle, joka keksii niille hyötykäyttöä. Suomessa on käytössä laaja pullopanttijärjestelmä, jossa palautetuista panttipulloista hyvitetään pieni summa. Pullot palautetaan valmistajalle uusiokäyttöön, joten juomaa ostaessasi maksat vain pullon sisällöstä.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Liikenne ja matkailu

Asumisen ja ruoantuotannon ohella liikenne on yksi pahiten luonnonvaroja rasittavista tekijöistä. Tavaroiden siirtäminen paikasta toiseen vaatii energiaa, ja energia vaatii luonnonvaroja. Suunnitelmalla tarkkaan oman arkemme liikkumiset voimme pienentää omaa ympäristövaikutustamme huomattavasti.



Lomakuvat

Miten suuri vaikutus perheesi lomalla on ilmastonmuutokseen?

Lomamatkasi vaikutus riippuu paljolti siitä, miten kauas ja miten matkustatte. Lentämisellä on paljon suurempi ympäristövaikutus kuin auton tai junan käyttämisellä. Sen ei kuitenkaan pitäisi estää lomailua! Mieti silti, onko lentäminen välttämätöntä. Lentokoneet kuluttavat paljon polttoainetta, ja niiden CO₂-päästöt ovat suuret. Lentoliikenne aiheuttaa noin 3 prosenttia Euroopan kasvihuonekaasupäästöistä - ja jos myös välilliset seuraukset otetaan huomioon, kokonaisvaikutus ilmastonmuutokseen voi olla kaksinkertainen tai jopa nelinkertainen. Mikset matkustaisi junalla, jos se on vain mahdollista? Autokimppakyytikin säästää enemmän ympäristöä. Jos kuitenkin lennät, ota siitä täysi hyöty irti: viivy pidempään ja matkusta harvemmin. Vaikka lomalle on aina mukava matkustaa, kannattaa miettiä myös lomailuun kuluvia luonnonvaroja. Päästömaksuohjelmat auttavat jo nyt vähentämään lentämisen ja muiden saastuttavien aktiviteettien kielteisiä ympäristövaikutuksia. Useiden nettisivujen kautta tarjotaan palveluita, joilla voit korvata aiheuttamasi päästöt maksamalla esimerkiksi puiden istuttamisesta tai aurinkopaneelien asentamisesta. Perillä lomakohteessasi pyri etsimään ympäristöystävällinen majapaikka, syömään paikallista ruokaa ja välttämään autoilua.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Autonavaimet

Ilman autoa voi olla vaikea tulla toimeen, mutta yrittänyttä ei laiteta.

Joskus ympäristöystävälliseen elämään pyrkiminen voi olla melko vaativaa. Välillä se on taas naurettavan helppoa. Mietitäänpä vaikka kävelemistä autoilun sijaan. Käveleminen on helppoa, ja sen ympäristöedut ovat selkeitä: tuotat aiempaa vähemmän melu- ja ilmansaastetta etkä kuluta luonnonvaroja. Puhumattakaan säännöllisen liikunnan terveyshyödyistä! Välillä auton käyttäminen on tietysti välttämätöntä, mutta lyhyemmät matkat voisit kulkea yhtä hyvin kävellen. Nauttiiko joku muka ruokaostoksilla käymisestä? Jonottamista, väenpaljoutta, taistelua parkkipaikoista - ei kovin mukavaa. Joten mieti ensi kerralla kassajonossa, olisitko voinut jättää kauppareissun tekemättä. Olisitko voinut sen sijaan tilata ostokset kotiin? Ruokaostosten tekeminen netin kautta on tehokkaampi tapa hankkia ruokaa jääkaappiin.

Kannattaa kuitenkin tarkistaa tuotteiden päiväykset, jotta ruoka tulisi käytettyä ajoissa. Muista, että ruoan haaskaaminen on luonnonvarojen tuhlaamista. Jos kuitenkin käyt mieluummin itse ostoksilla, pyri käymään lähikaupassa ja kulkemaan matka kävellen tai pyörällä. Ja muista tehdä ostoslista!



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Energiatehokkuus

Yhteiskuntamme on aivan liian riippuvainen uusiutumattomista energianlähteistä, kuten öljystä ja kaasusta. Meidän tulisi pyrkiä tekemään uusiutuvista energianlähteistä, kuten tuuli- ja aurinkosähköstä, osa jokapäiväistä elämäämme. Mutta luonnonvarojen tehokas käyttö edellyttää myös, ettemme käytä energiaa turhaan. Haaskattu energia tulee kalliiksi kaikille, koska käytämme turhaan arvokkaita luonnonvarojamme. Voimme säästää rahaa ja ympäristöä yksinkertaisilla teoilla, kuten katkaisemalla valot huoneesta poistuessamme ja tiivistämällä ikkunamme kunnolla.



Vaatteiden peseminen

Vahingoittaako pesukoneesi ympäristöä?

Pesukoneiden tehokkuus on parantunut huomattavasti, mutta voimme silti tehdä oman osamme luonnonvarojen säästämiseksi. Jotta saisit parhaan hyödyn käyttämästäsi vedestä ja energiasta, seuraa näitä neuvoja. Käytä ohjelmaa, jolla saat vaatteesi puhtaaksi. Pesulämpötilan ei välttämättä tarvitse olla korkea. 40 asteen puuvillaohjelma on tarkoitettu täydelle koneelliselle, joten välttä vajaita pesuja. Jos joudut usein pesemään vajaita koneellisia, kannattaisi ehkä hankkia pienempi pesukone seuraavalla kerralla. Käytä ekopesuohjelmaa, jos koneessa on sellainen - useissa uusissa koneissa on, ja ne käyttävät vähemmän vettä ja energiaa. Tarkista myös vaatteiden pesuohje: monet vaatteet voi pestä käsin, vaikka pesuohje vaatisi kuivapesua. Ja lopuksi, käytä mahdollisimman ympäristöystävällistä pesuainetta - kukkamerkki kertoo ekologisuudesta.



Ikkunankehys (olohuone)

Voiko olla, että heität rahaa ikkunasta pihalle?

Muista, että 30 prosenttia kodin hukkalämmöstä karkaa ikkunoiden kautta – joten energiatehokkaat ikkunat vähentävät hyvin lämmön karkaamista. Säästät pian alkusijoituksen takaisin lämpökuluissa. Kaksin- ja kolminkertaisten ikkunoiden lasien välissä on jalokaasuja, jotka toimivat lämpöeristeinä. Niiden suurimmat edut ovat vähäinen hukkalämpö ja erinomainen suoja ulkomaailmalta. Kaihtimet ja raskaat verhot auttavat myös eristämään kylmältä ja melulta. Jos talon pitäminen viileänä kesäaikaan on vaikeaa, sälekaihtimet ja aurinkosuojat auttavat pienentämään tuuletinten tai jäähdytyslaitteiden energiankulutusta. Jos kuitenkin aiot uusia ikkunat, kannattaa samalla tarkistaa koko talon lämpöeristys – ovet, seinät, katto, kellari ja niin edespäin. Voit kutsua asiantuntijan käymään. Hän myös neuvoo, miten talosi energiatehokkuutta kannattaa parantaa.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Hehkulamppu

Onko lastenlastesi tulevaisuus valoisampi, jos vaihdat hehkulamppusi uudentyyppisiin?

On. Ja mitä useampi niin tekee, sen parempi. Energiansäästölamppuilla voit säästää sähköä jopa 80 prosenttia, mikä vähentää hiilidioksidipäästöjä. Nykyisin säästölamput ovat edullisia ja helposti saatavilla - niitä löytää myös marketeista. Saatavilla on myös energiansäästölamppuja, jotka näyttävät ja tuntuvat samalta kuin hehkulamput - ja antavat samanlaatuista valoa. 20 watin energiansäästölamppu, jolla on 12 000 tunnin käyttöikä, säästää elinkaarensa aikana noin 70 euroa verrattuna 100 watin hehkulamppuun. EU on vaiheittain kieltänyt vanhanaikaisten hehkulamppujen myynnin kotitalouksille kaikissa jäsenvaltioissa. Vuoteen 2020 mennessä näillä toimilla säästetään sähköä 11 miljoonan talouden vuosikäytön verran. Lampunvalmistajat ovat viipymättä alkaneet kehittää toimivia energiansäästölamppuja, kuten LED-valoja, ja niiden hinnat ovat laskussa. Markkinoilla on kuitenkin vielä myynnissä tehottomiakin lamppuja, joten ole tarkkana ja valitse kaikkein energiatehokkaimmat. Ja vaikka käytät säästölamppuja, älä silti jätä niitä palamaan turhaan.



Astianpesukone

Auttaako taloudellisempi astianpesukone, jos haluat säästää energiaa?

Kumpi on energiatehokkaampaa: käsin tiskaaminen vai tiskikoneen käyttäminen? Se riippuu tiskikoneestasi ja siitä, miten sitä käytät, sekä siitä, miten tehokas tiskaaja sinä olet. Tiskikoneen käytössä ei ole sinänsä mitään vikaa - ne voivat selvitä tiskistä jopa neljänneksellä vesimäärästä joka kuluisi käsitiskiiin - mutta on tärkeää valita oikeanlainen kone. Hanki tiskikone, jossa on hyvä energialuokitus, käytä eko-ohjelmaa ja pyöritä sitä vain täysinäisenä. Parasta olisi antaa koneen pestä yöllä: yö sähkö voi olla muuta aikaa halvempaa, ja koska vain tehokkaimmat voimalaitokset ovat käytössä yöaikaan, jokaisella sähköyksiköllä on silloin aavistuksen pienempi hiilijalanjälki. Jos peset astiat käsin, hanki ympäristöystävällistä tiskiainetta, laske vettä vain tarpeeksi, äläkä käytä turhan kuumaa vettä.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Kaasu/sähkölasku

Eikö olisi parempi pitää laskuja tietokoneella kuin pöydälläsi?

On päivänselvää, että meidän on jatkossa käytettävä enemmän uusiutuvaa ja ympäristöystävällistä energiaa. Jo perinteisten energianlähteiden, kuten hiilen ja öljyn, tuottama hiilidioksidi on painava syy. Voimme kaikki edistää uusiutuvan energian käyttöä vaatimalla sitä tarjolle. Mitä useammat käyttävät ekologisia energiamuotoja, sitä halvempaa se on. Paras tapa säästää on toki kulutuksen vähentäminen, mutta uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto kodissasi voi olla avuksi. Esimerkiksi aurinkopaneeleiden asennuttaminen saattaa olla suuri kertasijoitus. Saat niistä kuitenkin pitkään ilmaista energiaa, eikä sinun tarvitse huolehtia sähkön hinnasta! Useimmille helpoin tapa vähentää energian kulutusta on kuitenkin energiatehokkuuden parantaminen. Ensiaskel parempaan sähkönkäyttöön on käyttömittari, jolla voit seurata kulutustasi ja löytää paikat, jossa energiaa menee hukkaan. Jotkut sähköyhtiöt jopa tarjoavat mittareita asiakkailleen. EU:n tavoitteena on saada mittarit 80 prosenttiin talouksista vuoteen 2020 mennessä.



Mediasoitin

Montako musiikkikappaletta voisit ostaa rahalla, jonka haaskaat soittimen lataamiseen yön yli?

Miksi niin moni jättää erilaiset laitteet, kuten kännykät ja muut mobiililaitteet, latautumaan yli tarvittavan ajan? Monet kuvittelevat, että jatkuva lataaminen auttaa pitämään laitteet toimintakuntoisina pidempään. Asia on kuitenkin päinvastoin: jatkuva lataaminen lyhentää akun ikää. Joudut siis uusimaan akun tai koko laitteen aiemmin, mikä on haitallista ympäristölle ja kallista kukkarollesi. Älypuhelimissa käytetyt litiumioniakut kestävät parhaiten, jos niiden ei anneta tyhjentyä ja jos niitä ei joka kerta ladata täyteen. Paras käytäntö on ladata akku silloin, kun siinä on jäljellä noin 40 prosenttia varauksesta, ja lopettaa lataus akun ollessa noin 80-prosenttisesti täynnä. Ratkaisu on helppo: tarkista, kauanko lataus kestää. Pidä sitten huoli siitä, että olet paikalla, kun lataus on aika keskeyttää.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Ikkunankehys (makuuhuone)

Ulkonäkö? Taloudellisuus? Ympäristöystävällisyys? Vai kaikki yhdessä?

Paras tapa varmistaa talosi energiatehokkuus on estää energian pääsy harakoille. Lämpö pakenee tilaisuuden tullen pienimmästäkin raosta. Paon estäminen kannattaa sekä taloudellisesti että ympäristön vuoksi. Yksi huomattava lämpöhukan syy kodeissamme on ikkunat. Jopa 30 prosenttia lämmöstä voi karata huonosti eristettyjen tai yksinkertaisten ikkunoiden kautta. Joten kaksinkertaiset tai jopa kolminkertaiset ikkunat ovat hyvä sijoitus. Alkukustannukset ovat toki suuremmat, mutta pidemmän päälle talosi pysyy lämpoisempänä vähemmällä energialla, joten säästät sekä ympäristöä että selvää rahaa. Ikkunankehymiä valitessa kannattaa ottaa huomioon eri materiaalien lämmönjohtokyky ja kestävyys. Puukehykset on valmistettu uusiutuvasta luonnonvarasta, ja ne myös hajoavat luonnossa. Muista, että eristyksen lisäksi on huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta: uusien tai vasta eristettyjen talojen sisäilman laadussa on usein ongelmia, kun asuntoihin kertyy kosteutta ja haitallisia yhdisteitä, kuten radonia ja formaldehydiä. Nämä yhdisteet voivat aiheuttaa terveysongelmia niin lapsille kuin aikuisillekin.



Jääkaappi

Onko ok tunkea jääkaappi täyteen?

On yleinen harhaluulo, että jääkaappi olisi tehokkaimmillaan täytenä – 75-prosenttisesti täynnä on optimitilanne ja säästää eniten energiaa. Muista, että voit parantaa jääkaapin ympäristöä säästäviä ominaisuuksia muutenkin. Sulata pakastimesi säännöllisin väliajoin, jotta se pysyisi tehokkaana. Älä avaa ovia turhaan, jottei kylmä ilma pakene. Älä myöskään pane lämmintä ruokaa jääkaappiin tai pakastimeen, vaan anna ruoan jäähtyä ensin. Tarkista ruokatilanne säännöllisesti. Ei ole järkevää pitää ruokaa viileänä ja antaa sen sitten pilaantua. Kun siirrymme kehämäiseen talouteen, ihmisillä tulisi olla nykyistä enemmän tilaisuuksia vuokrata suuria laitteita, kuten jääkaappeja ja pakastimia. Valmistajien tulee kantaa vastuu laitteen huollosta ja kunnostuksesta sekä laitteen elinkaaren lopuksi sen osien uusiokäytöstä energian ja luonnonvarojen säästämiseksi. Ota selvää kustannustehokkaista leasing-tarjouksista, kun varustat keittiötäsi.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Ylikuluttaminen

Länsimaissa kuluttamista pidetään elämän laatuun liittyvänä, positiivisena asiana. Rajallisten luonnonvarojen maailmassa ylikulutuksemme tarkoittaa kuitenkin sitä, että joku toinen joutuu tulemaan toimeen liian vähällä. Maailman väestön yhä kasvaessa luonnonvarat joudutaan jakamaan entistä useamman kesken. Meidän länsimaalaisten tulisikin alkaa keskittyä siihen, mitä tarvitsemme, eikä siihen, mitä haluamme.

Kengät

Haluatko pitää ne vielä senkin jälkeen, kun ensihuuma on ohi?

Kun ostat kenkiä, pyri hankkimaan sellaisia, joita käytät useamminkin kuin kerran. Kannattaa sijoittaa hyviin kenkiin, sillä ne kestävät pidempään. Ja kun päätät heittää vanhat kengät pois, älä vain heitä niitä roskikseen. Voit kierrättää tai lahjoittaa ne hyväntekeväisyyteen.

Ruuantähteet

Ovatko silmäsi isommat kuin vatsasi?

Ruuan haaskaaminen on suuri ongelma. Kun heitämme ruokaa roskiin, emme vain tuota jätettä, joka pitää hävittää. Haaskaamme myös energian ja materiaalit, joita ruuan kasvattaminen, kuljettaminen, käsittely ja säilytys on vaatinut. Yksi keino vähentää ruuan haaskausta on valmistaa vain sen verran, kuin aiot syödä. Jos pannuun tai lautaselle jää ruokaa yli, säästä tähteet seuraavalle päivälle. Ravintolassa voit pyytää jättämään pois ainekset, joita et aio syödä. Voit myös pyytää tähteet mukaasi kotiin vietäväksi. Joskus ruuantähteille ei kuitenkaan löydy uusiokäyttöä. Pidä silloin huoli siitä, että ne menevät oikeaan roska-astiaan. Jos paikkakunnallasi ei kerätä biojätettä, voit itse hankkia kotikompostorin tai matofarmin. Nykyään on saatavilla myös sisäkäyttöön soveltuvia malleja, jotka eivät haise. Itse asiassa kotikompostointi on joka tapauksessa hyvä idea, sillä se vähentää kuljetusten määrää, eikä sinun tarvitse ostaa mul-taa kasveille. Silti paras tapa haaskaamisen välttämiseksi on olla tuottamatta jätettä alun perinkään.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Lahjat

Onko joulupukki vihreä tänä jouluna?

Kaikki pitävät lahjojen antamisesta ja saamisesta, mutta oletko koskaan harkinnut vastuullisten lahjojen antamista? Oman aikasi antaminen voi olla paljon arvokkaampaa kuin antaa epämieluisa lahja, joka päättyy kaapin perukoille - tai roskiin. Tarjoudu viemään ystäväsi ulos reippailemaan tai kaupunkikierrökselle, anna lastenhoitolahjakortti tai oppitunteja kielessä, jota sinä osaat, mutta ystäväsi ei osaa. Tai tee lahja itse – hilloa, keksejä, villasukat tai koru. Tai ehkä ystäväsi pitää teatterista tai konserteista? Verkon käsityökaupat ovat viime vuosina saavuttaneet huiman suosion, ja niistä löydät helposti erilaisia käsintehtyjä ja kierrätysmateriaaleista valmistettuja lahjoja. Voit myös antaa lahjaksi oman puun Amazonin sademetsässä, lahjakortin ekokauppaan tai kurssin, jolla opetellaan kasvimaan hoitamista. Tällaiset ekologiset lahjaideat parantavat tietoisuutta tärkeistä ympäristöasioista, kuten metsien häviämisestä ja luonnonvarojen haaskaamisesta. Muista kiinnittää huomiota myös yksityiskohtiin. Käytä lahjapaperit uudestaan tai tee kortti kierrätysmateriaaleista.

Vaatteet

Luonnonvarojen haaskaus on out!

Oletko joskus ostanut työhaastattelua varten puvun, joka ei enää istunutkaan, kun seuraavan kerran aiot käyttää sitä? Tai ostanut erityiseen tilaisuuteen mekon, jota et ole käyttänyt toiste? Vaatekaappisi perällä käyttämättöminä lojuvien vaatteiden tuottaminen on kuluttanut paljon luonnonvaroja. Joten ensi kerran kun olet ostoksilla, mieti myös vaatteiden ympäristövaikutusta - niiden vaatimaa vettä ja energiaa, sekä mahdollisia saastepäästöjä. Mieti sitten, tarvitsetko vaatetta oikeasti. Mieti, kuinka paljon voisit säästää ottamalla kaiken hyödyn irti jo omistamistasi vaatteista sen sijaan, että ostat koko ajan uusia.

Vaatteetkin voi ostaa käytettyinä. Usein lähes uusia tuotteita myydään pilkkahintaan netin kauppapaikoilla. Jos sinulla on vaatteita, joille et löydä käyttöä, järjestä ystäväsi kanssa vaihtajaiset, joissa jokainen saa itselleen uusia asuja. Tai lahjoita turhat vaatteet hyväntekeväisyyteen. Tuore brittitutkimus osoitti, että voisimme säästää jopa 90 prosenttia juhlavaatteisiin käyttämästämme rahasta, jos vuokraisimme ne ostamisen sijaan. Se myös vähentäisi hiilidioksidipäästöjä 1,7 miljoonaa tonnia joka vuosi. Kun saat seuraavan kerran kutsun hienoon tilaisuuteen, harkitse puvun vuokraamista.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Korut

Tunnetko tarinan kimalluksen takana?

Koruja ostaessa unohtaa helposti, että korujen valmistaminen on voinut tulla kovin kalliiksi ihmisille ja ympäristölle. Ala on viime vuosina alkanut ottaa huomioon ihmisten huolen siitä, että kullan, hopean ja jalokivien louhinta vaarantaa ympäristöä sekä sortaa alkuperäiskansoja ja työläisiä. Louhinnalla on kuitenkin yhä suuri vaikutus ympäristöön ja ihmisiin. Arvometallien louhinnassa käytetään muun muassa syanidia, elohopeaa ja rikkihappoa. Niiden käyttö jättää jälkeensä pahoin saastuneita maa- ja vesialueita. Kullan kaivaminen ja huuhtominen puolestaan vaatii valtavia vesimääriä. Samalla kun arvometallien kysyntä nousee, kasvaa myös ekosysteemiin ja luonnonvaroihin kohdistuva paine. Koruja tehdään yhä jopa uhanalaisien lajien kustannuksella. Miten voit vaikuttaa? Vältä korallia, norsunluuta, kilpikonnankuorta ja brasilianpalsaneria sisältäviä esineitä. Jos ostat eläinperäisiä osia sisältäviä esineitä kuten krokotiilinnahkalaukun, varmista, että tuotteella on CITES- todistus. Se takaa, ettei valmistus ole vahingoittanut luonnon monimuotoisuutta. Mikset ostaisi käytettyjä tai kierrätysmateriaaleista tehtyjä koruja? Kierrätysmateriaaleita valmistetut vintage-korut yhdistävät luovasti uutta ja vanhaa.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS

Vihreä talous

Vihreässä tai kehämäisessä taloudessa kyse on siitä, miten tuotamme, ostimme ja kulutamme. Tavoitteena on eliminoida jäte ja hukkakäyttö ja saada käyttöön otetuista raaka-aineista irti mahdollisimman paljon. Sen sijaan, että käytetään lyhytkestoisia tavaroita, jotka heitetään pian pois tarpeettomina tai niiden hajottua, vihreässä taloudessa suositaan tuotteita, joita on helppo korjata, käyttää uudelleen, purkaa osiin, kierrättää tai kompostoida. Näin jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja rajalliset luonnonvarat saavat ansaitsemansa arvostuksen.



Säästöpossu

Luonnonvarojen varjelu auttaa pitämään possun tyytyväisenä

Huomaat pian säästäväsi rahaa, kun siirryt kertakäyttökulttuurista uudelleenkäyttöä ja kierrätystä suosivaan kulutukseen, tiedostavaan ostamiseen ja veden ja energian kulutuksen vähentämiseen. Säästäväsi rahat voit sijoittaa kestäviin laatutuotteisiin, joista on iloa vuosien ajan.



Henkilövaaka

Punnitsetko ostamiesi tuotteiden ympäristövaikutuksia?

Jos et jo tee niin, aloita pohtimalla, ovatko ostopäätöksesi kestäviä. Tarvitsetko uutta, vai kävisikö käytetty tai kunnostettu tuote? Tarvitsetko tuotteen omaksi, vai voisitko vuokrata tai jakaa sen muiden kanssa ja säästää näin ylläpito- ja käyttökuluissa? Auton yhteiskäyttö sekä työkalu-, väline- ja kodinkonevuokraus samoin kuin juhlapukujen vuokraus on ympäristön kannalta kestävämpää kuin tuotteiden ostaminen omaksi. Jos talossa on vauva, oletko harkinnut kestovaippoja ja pestäviä pikkupyyhkeitä? Niillä säästät rahaa pitkällä aikavälillä, niitä on saatavilla somin koristein, ja niillä on myös jälleenmyyntiarvoa. Voit myös selvittää, toimiiko alueellasi yritystä, joka pesee, kerää ja toimittaa kestovaippoja. Sen mukaan missä asut päätös luopua kertakäyttövaipoista voi myös ehkäistä tonneittain turhaa jätettä menemästä kaatopaikalle, missä se synnyttäisi metaanipäästöjä. Ota selvää kehämäisen talouden periaatteista ja keskustele siitä ystäväsi ja perheenjäsenesi kanssa.



VALINNOILLASI ON VALTAISA MERKITYS! KULUTUSOPAS



Lompakko

Tuhlaatko rahaa turhaan?

Välttämällä ruoan, energian ja veden haaskaamista säästät rahaa, jonka voit sitten käyttää niihin asioihin, joista todella nautit. Jos me kaikki toimimme näin, upea luontomme säilyy koskemattomampana ja vältymme ainakin osaksi ekosysteemien saastumiseen liittyviltä puhdistuslaskuilta.



Leludinosaurus

Kuoleeko kertakäyttökulutus koskaan sukupuuttoon?

Vihreässä, kehämäisessä taloudessa muutamme kuluttajista käyttäjiksi; tuotteet tehdään kestäväksi, ja niitä uusiokäytetään ja tehdään uudestaan. Valmistuksessa käytetään biologisia raaka-aineita, jotka voi turvallisesti palauttaa luontoon, sekä uusiutuvaa energiaa. Minkään ei anneta mennä hukkaan, kaikki muokataan tarpeen mukaan, ja jätteen määrä nollautuu. Opi lisää kehämäisestä taloudesta. Se on jännittävä ja dynaaminen talousmalli, joka ottaa huomioon planeettamme luonnonvarojen rajallisuuden. Se vaatii uusia taitoja ja ideoita kaikilla toimialoilla. Ole osa tulevaisuutta, älä jumitu menneeseen.